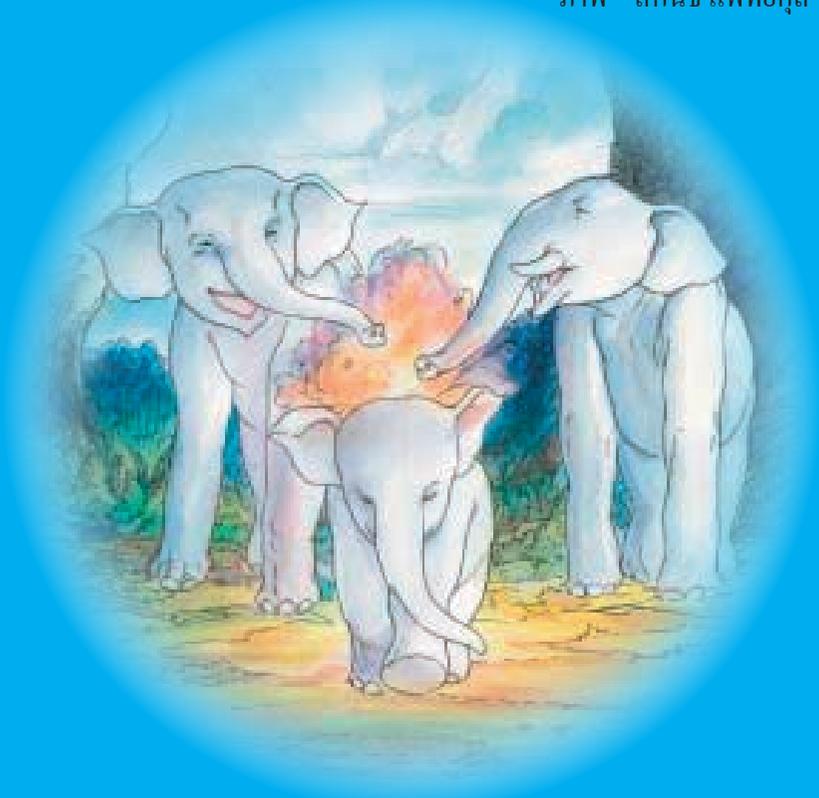

หนังสือบันทึกคดีประเภทร้อยแก้ว

ใบเอื้องง

เรื่อง ประจักษ์เกียรติ เทพกุญชร

ภาพ สกนธ์ แพทยกุล

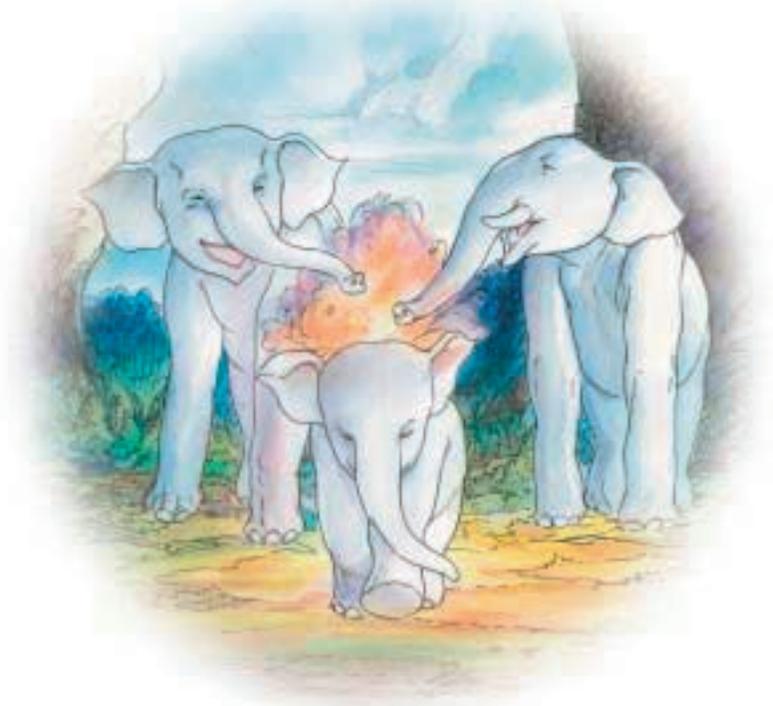
สมาคมป้องกันการทารุณสัตว์แห่งประเทศไทย
Thai Society for the Prevention of Cruelty to Animals

หนังสือบันทึกคดีประเภทร้อยแก้ว

ใบเอื้องง

เรื่อง ปรงเกียรติ เทพกาญจนา

ภาพ สกนธ์ แพทยกุล

สมาคมป้องกันการทารุณสัตว์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับมัธยมศึกษา

ไบเอียง

ลิขสิทธิ์ของสมาคมป้องกันการทารุณสัตว์แห่งประเทศไทย

ผู้จัดพิมพ์ สมาคมป้องกันการทารุณสัตว์แห่งประเทศไทย

พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๘

จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม

ราคา ๓๕ บาท

พิมพ์ที่ บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

๓๗๖ ถนนชัยพฤกษ์ แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐

โทรศัพท์ ๐-๒๔๒๒-๕๐๐๐, ๐-๒๘๘๒-๑๐๑๐

โทรสาร ๐-๒๔๓๓-๒๗๔๒, ๐-๒๔๓๔-๑๓๘๕

E-mail : aprint@amarin.co.th

Homepage : <http://www.amarin.com>

ISBN 978-616-92205-3-4

สมาคมป้องกันการทารุณสัตว์แห่งประเทศไทย (TSPCA)

ปัจจุบันนี้ ประเทศไทยถูกมองจากนานาอารยประเทศว่าเป็นประเทศที่มีการล่วงละเมิดสิทธิสัตว์หรือทารุณสัตว์ไม่ว่าจะเป็น สัตว์เลี้ยง สัตว์ป่า สัตว์เศรษฐกิจ หรือสัตว์เพื่อการทดลองซึ่งมักจะพบเห็นข่าวจากสื่อมวลชนทั่วไป ทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ไม่ว่าจะเป็นการบริโภคสิ่ง การนำเขากวางอ่อน อู้งตีนหมี หรือแม้แต่เนื้อสุนัขมาปรุงเป็นอาหาร เพียงเพื่อสนองกิเลสและความเชื่อที่ผิดๆ ซึ่งมีการร้องเรียนจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศอยู่เสมอถึงเรื่องการนำสัตว์มาทรมานกักขัง และบังคับให้แสดงหรือเลียนแบบมนุษย์ไม่ว่าจะเป็น ช้าง เสือ หมี ลิง จูระเข้ ฯลฯ ซึ่งข่าวเหล่านี้ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ไปทั่วโลก จนทำให้นานาประเทศถือเป็นข้ออ้างในการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศมาแล้ว ทั้งนี้ยังไม่ได้นับรวมการทารุณสัตว์ในรูปแบบต่างๆ เช่น การประหยัดเนื้อที่เพาะเลี้ยงไก่จนคับแคบ ถึงขั้นทุกข์ทรมาน วิธีการฆ่าหมูวัว ควาย ของโรงฆ่าสัตว์ เป็นต้น

จากเหตุผลดังกล่าว ประกอบกับข้อเท็จจริงอีกมากที่ยังไม่ได้รับการเปิดเผย ทำให้กลุ่มบุคคลที่มีความรักและเมตตาต่อสัตว์และตระหนักถึงผลกระทบจากการกระทำดังกล่าวที่จะมีต่อประเทศชาติเกิดความตั้งใจจริงในอันที่จะหามาตรการยับยั้งการทารุณและปกป้องคุ้มครองสิทธิตามธรรมชาติของสัตว์ บุคคลเหล่านี้ จึงได้ร่วมกันก่อตั้งสมาคมป้องกันการทารุณสัตว์แห่งประเทศไทย หรือ TSPCA (Thai Society for the Prevention of Cruelty to Animals) ขึ้นเพื่อรณรงค์หาทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการทารุณสัตว์โดยสันติวิธี ด้วยการดำเนินงานในรูปแบบต่างๆ ทั้งในด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และในด้านการเสริมสร้างจิตสำนึกแห่งความเมตตาให้แก่เยาวชนและสาธารณชนโดยทั่วไปให้มีส่วนร่วมในการสอดส่องป้องกันการทารุณสัตว์ และมีบทบาทในการรณรงค์แก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิสัตว์ รวมถึงการเร่งให้มีกฎหมายสวัสดิภาพสัตว์ขึ้น ดังเช่นนานาอารยประเทศ

สมาคมป้องกันการทารุณสัตว์แห่งประเทศไทย (TSPCA) ได้ก่อตั้งอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2537 โดยถือได้ว่ามีความพร้อมในระดับหนึ่ง ทั้งนี้ด้วยการสนับสนุนจากทั้งนักธุรกิจ และผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการรณรงค์เกี่ยวกับสวัสดิภาพของสัตว์ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย นำโดยนายกสมาคมฯ คนแรกคือ คุณมิชัช วีระไวทยะ

จากหลักความจริงที่ว่า “สัตว์แต่ละชนิดที่อาศัยอยู่บนโลกนี้ ต่างก็มีชีวิต เลือดเนื้อ และมีความรู้สึกเจ็บปวดเช่นเดียวกับมนุษย์” จึงไม่เป็นการสมควรที่มนุษย์ทุกหมู่เหล่า โดยเฉพาะคนไทยจะไปทำร้ายทารุณสัตว์

คำนำ

เรื่อง “ไบเอียง” เป็นเรื่องเกี่ยวกับช้าง ช้างเป็นสัตว์คู่บ้านคู่เมือง ในอดีตที่ผ่านมาช้างอยู่กับคนไทยและมีประวัติร่วมกับคนไทยมาช้านาน ผู้เขียนได้ค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับช้าง ธรรมชาติของช้าง ใช้ช้างเป็นตัวเดินเรื่อง เชื่อมโยงความรัก ความเมตตาความผูกพันที่คนมีต่อสัตว์ “ไบเอียง” ยังมีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมสวัสดิภาพและป้องกันการทารุณสัตว์ด้วย

สมาคมป้องกันการทารุณสัตว์แห่งประเทศไทย (TSPCA) มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลสัตว์ การเสริมสร้างจิตสำนึกแห่งความรัก ความเมตตาต่อสัตว์แก่เยาวชน รวมทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทารุณสัตว์ “ไบเอียง” เหมาะที่จะใช้เป็นหนังสืออ่านเสริมให้แก่เด็กๆ เพื่อพัฒนาและปลูกจิตสำนึกให้เด็กมีความรักและเมตตากรูณาต่อสัตว์

(นายชัยชาญ เลาะห์ศิริปัญญา)

เลขาธิการสมาคมป้องกันการทารุณสัตว์แห่งประเทศไทย
(TSPCA)

จากใจผู้เขียนเรื่องใบเอียง

...ผมตั้งใจว่าจะเป็นนักเขียนอิสระหลังจากเกษียณอายุราชการแล้ว เพื่อจะได้ใช้ข้อมูลที่เก็บสะสมไว้ให้เป็นประโยชน์แก่คนรุ่นหลังและคนทั่วไป หลังจากเขียนต้นฉบับหนังสือบันเทิงคดีประเภทร้อยกรองเรื่อง “อบอุ่นบุญรัก” ส่งแล้ว ทราบว่ายังมีเวลาเหลือประมาณ ๑ เดือน จึงตัดสินใจเขียนต้นฉบับหนังสือบันเทิงคดีประเภทร้อยแก้วเรื่อง “ใบเอียง” สำหรับเด็กวัย ๑๒-๑๔ ปี คิดว่าจะใช้สัตว์อะไรเป็นตัวละครเดินเรื่องเพื่อเชื่อมโยงความรักความเมตตาของคนที่มีต่อสัตว์ก็ตัดสินใจเลือกช้างเป็นพระเอก เพราะปรากฏเป็นข่าวบ่อย ๆ

ถึงจะเคยเห็นช้างมาก่อน แต่พอต้องมาเขียนเรื่องช้าง กลับต้องค้นคว้าข้อมูลอย่างมาก ทั้งต้องอ่านข้อมูลและต้องเดินทางไปดูสถานที่จริงที่ช้างใช้ชีวิตอยู่ ต้องเฝ้าสังเกตอาการปฏิกิริยาของช้าง เพื่อบรรยายภาพออกมาให้เห็นจริง ช้างเป็นสัตว์คู่บ้านคู่เมืองมานาน เราจึงรู้สึกรัก เมตตาและผูกพันกับช้างมาก เรื่องใบเอียงเขียนในแนวน่ารัก ๆ เพื่อหวังปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนของเรามีจิตใจอ่อนโยนรักและเมตตาสัตว์ และเพื่อส่งเสริมจินตนาการของเด็กจากการอ่านเรื่องนี้ด้วยครับ....

๑. ใบเอียง

สองเดือนมาแล้ว แม่ข้างฝั่งนวลยังสาละวนอยู่กับการประคบประหงม ลูกน้อยที่เพิ่งลืมตาดูโลกหลังจากยี่สิบสองเดือนที่ลูกอยู่ในครรภ์ของเธอ ลูกข้างวนเวียนอยู่ใต้ท้องแม่ที่ยืนเท้าทั้งสี่มั่นคงอย่างกับเป็นเขตแดนปกป้องลูกน้อยให้ปลอดภัย ใบหูของแม่ข้างสะบัดโบกเป็นระยะ ๆ หางทำหน้าที่ในการไล่แมลงสัตว์เล็กสัตว์น้อยต่าง ๆ งวงยาวนั้นแกว่งไปมาคอยสัมผัสตัวลูกน้อย คู่มือที่ปลอบประโลม เธอกวาดตาทั้งคู่ชำเลื่องแลรอบตัว อย่างระแวดระวัง

ลูกข้างน้อย ชุกเข้าหานมแม่ ไซ้รงวงน้อย ๆ กระทบหัวครอบเต้า ปากน้อยนั้น फैนดูคนมอย่างกระหายหิว สายตาตื่นตื่นหวาดหวั่นกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

แม่ข้างฝั่งโอน แม่แปรก จำโงลงเดินเข้ามาทักทายด้วยแววตาแห่งความห่วงใย ด้วยเป็นท้องแรกของ ฝั่งนวล แม่ข้างสาว ในขณะที่ พลายนวัน พ้อข้างและข้างป่าตัวอื่น ๆ อีกเก้าตัวของโงลงข้างแห่งแนวป่าตะวันตกกุยบุรี บนทิวเขาตะนาวศรี ต่างห้อมล้อมอยู่รอบ ๆ แม่ข้าง เหมือนเป็นกำแพงป้องกันอีกชั้นหนึ่ง ให้กับลูกข้างสมาชิกใหม่ของโงลง

ป่าที่ข้างโจลงนี้อาศัยอยู่เป็นเทือกเขาและหุบห้วยสลับซับซ้อน ปกคลุมไปด้วยพรรณไม้นานาชนิด รวมทั้งไร่สับปะรด ไร่ข้าวโพดและไร่อ้อย ของชาวบ้านตามแนวริมขอบ เป็นแหล่งอาหารแหล่งใหญ่ของข้างโจลงนี้ จึงมักจะเกิดกรณีพิพาทระหว่าง ข้างกับคน อยู่บ่อย ๆ

ฟังนวลเพิ่งเป็นแม่ครั้งแรก จึงสับสนกับชีวิตใหม่ที่คลอคลอกออกมา และไม่รู้ด้วยซ้ำว่านี่คือลูก จนบางครั้งถึงกับถอยห่างอย่างดุๆ หากแต่เป็นโชค ดีของลูกข้างที่ยังมีฟังอ่อนแม่ข้างอีกตัวหนึ่งที่มีลูกแต่เริ่มโตแล้ว เข้ามาช่วย แนะนำดูแลและเป็นแม่รับให้กับลูกข้างน้อยตั้งแต่แรกคลอด ด้วยความเป็นห่วงว่าฟังนวลอาจจะยังตั้งสติไม่ได้ เผลอตัวทำร้ายลูกน้อย แต่สัญชาตญาณ แห่งความเป็นแม่ก็สอนให้ฟังนวลรับรู้ถึงสายใยแห่งความผูกพัน เธอจึงทั้งรัก และห่วงใย คอยปกป้องหวงแหนลูกน้อยอยู่ตลอดเวลา

“แม่ใหญ่ขา ช่วยตั้งชื่อให้ลูกชายของฉันหน่อยนะคะ” ฟังนวลใช้ วงยื่นออกมาสะกิดต้นขาของแม่แปรงฟังโอน จำโจลง

“ไหน ไหน เข้ามาใกล้ ๆ ขออุ้มหน่อย ๆ หน่อยสิ” ฟังโอนยื่นวงมา ลูกบนไหนหน้าเต้าของ ข้างน้อย พลังกล่าวว่า

“หนูมน้อย เจ้านี้แข็งแรง ลักษณะดีนะ ขนตายาวเชียวนะเรา ขนอ่อนๆทั่วตัวเจ้านี้ก็ยาวเสมอกันดี เต็มตลอดหางเชียว หลังโค้งสูงลาดเอียง ดี จะว่าเป็นแปปราสาทก็ใช่ หรือว่าเป็นแปก้านกล้วย ก็คล้าย ๆ เออ ไบหู ใหญ่เป็นจุดเด่น ลาดเอียงดี คุณลาด ให้เจ้าชื่อ ไบเอียง แล้วกัน”

“ไบเอียง ดีจังเลย ชอบคุณมากค่ะ แม่ใหญ่” ฟังนวลแกว่งไกววง ไปมา สะบัดหูเป็นจังหวะ ยิ้มอย่างดีใจ

“ลูกจำ หนูมีชื่อแล้วนะลูก ไบเอียง ไบเอียงลูกแม่” ฟังนวลใช้ วงสัมผัสลูกข้างอย่างทะนุถนอม ด้วยความรักและชื่นชม

ฟังอ่อน แมรับ ของใบเอียง เดินเข้ามาใกล้ฟังนวล ขึ้นวงเข้าไป
ลูบค้ำข้างน้อย พลังกล่าวด้วยความรักและเอ็นดูว่า “ใบเอียง ชื่อน่ารักดีนี่
หนุ่มน้อย ถ้าเจ้ากินนมแม่ฟังนวลไม่มี ก็มากินนมของแม่ต่อกี่แล้วกันนะ”

ใบเอียง รู้สึกตื่นเต้นกับชื่อใหม่ของตัว ขึ้นหัวออกมาจากใต้ท้องแม่
ซุงวงขึ้นร้องแปร้น อย่างรับรู้ พลังมุดกลับเข้าใต้ท้องแม่ฟังนวลอีกครั้ง ซุก
ปากเข้าหานม จากเต้าซ้าย ย้ายไปเต้าขวา สักพักใหญ่ก็วิ่งวนพัวพันอยู่รอบ
ขาของแม่ฟังนวล แล้วก็กลับเข้าไปดูคนใหม่ วนเวียนอยู่อย่างนั้น จนรู้สึก
ว่า นมของแม่ฟังนวลเริ่มแห้ง ใบเอียงจึงมุดเข้าใต้ท้องแม่ฟังอ่อน แล้วเริ่ม
ซุกเข้าหานมของแม่รับฟังอ่อน คุณนมต่อไป แม่ฟังอ่อนตัวดวงลงไปลูบไล้
ด้วยความเอ็นดูและปรานีแม่ข้างตัวอื่นๆต่างเวียนวนเข้ามาทักทายให้กำลังใจ
ด้วยการขึ้นวงเข้าลูบไล้ลูกข้างน้อย

อาทิตย์กำลังจะลับแนวเขาคะนาวศรี ทอแสงแดงเรื่อๆ สอดสลบสี
เหลืองส้มปนแสด อันเป็นสัญญาณว่า ยามค่ำใกล้เข้ามาแล้ว เป็นเวลาที่ช้าง
จะออกเดินทางหากิน ฟังโอน จำโหลง หันหน้ามาทางโหลง ซุงวงขึ้นร้องแปร้นๆ
เป็นสัญญาณเรียกข้างในโหลงให้ตามไป เพราะจำโหลงชำนาญเส้นทาง
บนแนวเขาคะนาวศรี รู้จักแหล่งน้ำ แหล่งอาหาร และแหล่งดินโป่งของป่าตะวัน
ตกเป็นอย่างดี แต่ไม่รู้ว่ามนุษย์เรียกถิ่นที่พวกช้างเดินทางหากินว่าอย่างไร รู้
แต่ว่าตั้งแต่กฤษฎีขึ้นไปทางเหนือ ถึงป่าละอูไปจนถึงแก่งกระจาน เลาะเลยเข้า
ปากท่อไปถึงเมืองพม่า ฟังโอนพาโหลงข้างย่ามาทั่ว ดงไผ่ผาก ดงชาน กล้วย
ป่าตรงไหนแตกกอใหม่ ลูกฝรั่งสุกส่งกลิ่นหอมหวานหล่นเกลื่อนอยู่แนวไหน
โป่งดินที่ใต้อูม จะนำพาช้างทั้งโหลงเดินทางหากินไปทั่ว ไม่เคยรู้จักเขตแดน
หรือป้ายปักปัน แต่ก๊วนเวียนหากินอยู่ถิ่นนี้มาเกือบห้าสิบปีแล้ว

เสียงไม้หักโค่น เสียงเดินนุกป่าดังสวบ ๆ ตามทางที่โหลงข้างย่า
เดิน โหลงที่ฟังโอนเป็นจำโหลง เมื่อนับรวมใบเอียงแล้วก็มีจำนวนสิบสามตัว
พอดี ส่วนใหญ่เป็นแม่ข้างมืออยู่ราวห้าตัว ช้างฟังสาวน้อยสามตัว ช้างพลาย

รุ่นหนุ่มที่ขายนึ่งงอกสองตัว และพลายวันพ่อของไบเอียงที่เวะเวียนมาร่วม
โจลงเป็นครั้งคราว ซึ่งเป็นสัญชาตญาณของช่างพลาย เมื่อเริ่มโตเป็นหนุ่ม
เต็มตัวงาปลิวแล้ว ก็จะแยกตัวออกไปหากินตามลำพัง เป็นช่างโทน จะเข้า
โจลงเป็นบางครั้งเพื่อทำหน้าที่พ่อพันธุ์

ครั้งนี้ถือเป็นโชคดีของไบเอียงที่พ่อพลายวันกลับเข้าโจลง เหมือนสาย
ใยแห่งความเป็นพ่อลูกที่ได้กลับมาอยู่รวมกันพร้อมหน้าอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งถึงแม้
พลายวันจะไม่มีนมเลี้ยงลูกช่าง แต่ก็หว่านโยลูกน้อย คอยฆ่าเลื่องแลอยู่ตลอด
เวลา พร้อมกับทำหน้าที่ปกป้องคุ้มครองระวังภัยให้กับลูกน้อย และช่างในโจลง
ของแม่แปรกพังโอน โดยคอยเดินปิดท้ายขบวน เหมือนดั่งกองระวังหลัง

พังโอนนำโจลงช่างเดินลึกเข้าแนวตะวันตก หมายถึงพาโจลงช่างไป
กินน้ำที่แอ่งน้ำบ้านหาดขาม แล้วจึงวกขึ้นเหนือข้ามบ้านสามกะทาย เลยเข้า
ไปผ่านบ้านไร่เก่า บ้านศิลาลอย ไปหยุดพักที่บ้านบึงนคร ซึ่งคงจะใกล้รุ่งพอดี
พังโอนไม่แน่ใจว่า มนุษย์จะอ้างสิทธิ์รุ้กคืบพื้นที่ป่าที่พวกมนุษย์ตั้งชื่อต่างๆ กัน
ไปนั้น เข้ามาในแนวทางการเดินของเธออีกก็มากน้อย จึงได้เตือนช่างในโจลงให้
ระวังพวกมนุษย์ ด้วยความห่วงใย และรับผิดชอบในความเป็นจำโจลงของเธอ

ครั้งก่อน มีช่างในโจลงของพังโอนถูกมนุษย์ทำร้ายด้วยอาวุธท่อน
เหล็กมหาประลัยที่ทรงอำนาจ เสียงมันดังราวกับฟ้าผ่า มันพันพินเป็นลูกเหล็ก
นับสิบเม็ดเข้าใส่พลายบงช่างสี่คอกที่อยู่รั้งท้ายโจลง ช่างตัวอื่นต่างตระหนกตกใจ
เตลิดหนีเข้าป่าแตกกระจายไปไม่เป็นทิศเป็นทาง กว่าจะรวมกันได้ก็กินเวลา
หลายอึดใจ และไม่มีใครพบเห็นพลายบงช่างสี่คอกตัวนั้นอีกเลย พลายบงคล้ม
ตั้งแต่ถูกพินลูกเหล็ก เพราะพังโอนได้ยินเสียงแผดร้องโหยหวนด้วยความเจ็บ
ปวด ก่อนที่พลายบงจะเงียบเสียงลง พังโอนกลัวมากในตอนนั้น เธอวิ่งไป
ร้องให้ไป สงสารพลายบง เธอรู้สึกว่ามันเป็นความผิดของเธอ ที่ทำให้ลูกหลาน
ต้องได้รับเคราะห์กรรมจากน้ำมือของพวกมนุษย์ เดียวนี้เธอระมัดระวังมากขึ้น

ถึงแม้จะไม่ได้ยินเสียงฟ้าผ่าของท่อนเหล็กมหาประลัยนั้นหลายปีแล้วก็ตาม แต่เธอก็ไม่พาโจลงข้างเตียงเข้าใกล้ที่นั่นอีกเลย

โจลงข้างมาถึงแอ่งน้ำเมื่อเวลาโพล้เพล้แล้ว แอ่งน้ำนี้เป็นแอ่งตื้นๆ ที่ขอบด้านหนึ่งลาดเอียงเป็นแนวกว้าง ส่วนอีกด้านที่โจลงข้างหยุดอยู่ สูงชันเล็กน้อย น้ำในแอ่งใสดังกระจก ไกลออกไปตรงกลางแอ่งน้ำปกคลุมไปด้วยดอกจอกและพืชน้ำ มีกอบอนสลักกับเฟินขึ้นปกคลุมอยู่เขียวจี ผักบุงชูยอดอวบน้ำอวดความสมบูรณ์ บัวแดงดอกสีแดงสดเริ่มบานแล้ว ดูบานเด่นเป็นกลุ่มกอกกลางน้ำใส ซึ่งจะบานตั้งแต่ยามเย็นไปจนเช้า ผักตบชวาสีม่วงอ่อนสวยใส ตัดกับสีเหลืองอ่อนของดอกผักกระเฉดที่กำลังจะหลับใบในยามค่ำ ช่วยประดับให้แอ่งน้ำดูมีสีสันมากขึ้น ที่ขอบแอ่งด้านปลายไกลสุดแน่นขนัดปกคลุมไปด้วยหญ้าคา กระจินป่าสลักกับกล้วยป่า เหนือขึ้นไปนั้นร่มครึ้มด้วยเงาต้นมะเดื่อใหญ่ที่แผ่กิ่งก้านสาขา อวดลูกเป็นพวงขนัดแน่นทุกกิ่งก้าน รอบๆ แอ่งน้ำมีรอยเท้าของสัตว์ป่าหลากหลายชนิดปะปนกันไป มีทั้งสัตว์ที่หากินกลางวันและออกหากินตอนกลางคืนเหมือนเช่นข้างโจลงนี้

ใบเอียงชะงอกหน้าออกมาจากใต้ท้องแม่มังกรवल ตื่นเต็นกับบรรยากาศรอบตัว ทุกอย่างชวนให้อยากรู้อยากเห็น ลูกข้างซุงวงน้อยๆ ขึ้น ตามแม่แปรกจำโจลงด้วยความอยากรู้

“แม่ใหญ่ครับ แม่ใหญ่ รอยเท้าของใครเต็มไปหมด ตรงริมหน้านั้น”

“ไม่เบานะเรานี้ ช่างซึกช่างถาม ก็ดีแล้วที่เจ้าถาม แม่ใหญ่จะสอนให้ดูไว้ เจ้าเห็นรอยใหญ่กลมๆ นั้นไหม ที่คล้ายกับรอยเท้าของเจ้านั้นนะ นั่นเป็นรอยของแรด ส่วนไอ้ที่เป็นรอยย่ำทั่วไปหมด มีสีน้ำตาลและรอยเล็บ แล้วก็มีอุ้งเท้าด้วย นั่นเป็นรอยหมาใน รอยคล้ายกับหมาบ้าน มันคงมากันเป็นฝูง ย่ำเสียเปรอะไปหมด ส่วนรอยที่คล้ายกับรอยเท้ามนุษย์มีห้านิ้ว แต่สั้นและป้อมกว่า แล้วก็มีรอยเล็บเป็นจุดๆ นั้นเป็นรอยหมีควาย” แม่แปรก บรรยายยืดยาว

“แล้วรอยเท้ามนุษย์เป็นอย่างไรหรือครับ แม่ใหญ่” ไบเอียงถามอย่างอยากรู้

“ก็คล้ายๆ รอยเท้าของหมีควายนั่นแหละ แต่อู้งเท้าพวกมนุษย์ไม่เต็มเว้าเข้าไปด้านใน แล้วก็ไม่มีรอยเล็บ แต่คงไม่มีรอยเท้ามนุษย์ให้เจ้าคุณแฉนี้หรอก ถึงมีก็คงดูได้ยาก เพราะมันไม่เหมือนเดิมแล้ว พวกมนุษย์ใส่เครื่องห่อหุ้ม มีรอยของพื้นหุ้มหลายร้อยแบบ แต่จะว่าไปอีกที..มันอาจจะดูง่ายขึ้นก็ได้..ไม่ต้องมากอยุ่กับนี้” แม่พังโนอนกล่าวในขณะที่แววตาเหม่อลอยไปไกล พุดเสียงแผ่วเบา คล้ายรำพึง

“ที่สำคัญ เราต้องระวังพวกมนุษย์ไว้ เพราะพวกมนุษย์ชอบเอาเปรียบอีกอย่าง เราไม่อาจรู้ได้ว่า กลิ่นไหนที่เราจะไว้ใจได้บ้าง”

“แล้วรอยที่มีสองรอยยาว ๆ นั้นรอยอะไรครับแม่ใหญ่” ไบเอียงถามอีกอย่างใคร่รู้

“นั่นน่าจะเป็นรอยเล็บของกวางหรือไม่ก็หมีป่า มันคล้าย ๆ กันแต่เรียกเป็นกีบ มีสองกีบ แต่ของกวางจะมีขนาดยาวกว่าหน้อยหนึ่งต้องสังเกตบ่อย ๆ แล้วจะจำได้เอง” พังโอนไข้งวงซี

ไบเอียงรู้สึกตื่นเต้นที่ได้เรียนรู้ ถึงเขายังไม่เคยเห็นสัตว์ป่าชนิดอื่นที่แม่ใหญ่บรรยายให้ฟัง แต่ช่างน้อยไบเอียงก็จินตนาการไปไกลแล้ว

“แม่ แม่จ๋า” ไบเอียงรู้สึกหิวจึงยื่นงวงเป็นลำตรง ชูหางขนานกับพื้น วิ่งมุดเข้าใต้ท้องแม่พังนวลอีกครั้ง อ้าปากชอกซอนเข้าหานมแม่พังนวล ไข้งวงน้อย ๆ ประคองเต้า คุณนมไปพร้อมกับชำเลืองตาดูข้างตัวอื่น

ช่างแต่ละตัวก้าวเท้าลงไปในแอ่งน้ำด้วยความคึกคัก กินน้ำโดยไข้งวงดูหน้าในแอ่ง पनिใส่ปาก पनिใส่ตัว แม่ช่างสองตัวกำลังเล่นน้ำกันอย่างสนุกสนาน ไข้งวงดูหน้า पनिใส่กันพร้อมส่งเสียงหัวเราะเรริงร่า

“เร็ว เร็ว มาเล่นน้ำทางนี้ เร็ว” แม่ช่างตัวหนึ่งพุดพลาจไข้งวงดูหน้า पनिเล่นเป็นฝอย ๆ พลาจก้าวเดินลงไปใ้ในแอ่งน้ำทางด้านใต้ แม่ช่างอีกตัว

เอนตัวลงนอนเกลือกกลิ้งจนน้ำใสในอ่างพุ่งด้วยโคลน ไข้วางดูน้ำโคลนพุ่ง
ใสตัวอย่างพึงพอใจ

“เธอ เธอช่วยพ่นโคลนใส่อีกให้ฉันทน่อยสิจ๊ะ” พุดพลาทงหันบั้น
ท้ายเข้าหาแม่ข้างอีกตัว

๒. อาบน้ำอาบฝุ่น

โบเอียงคลอเคลียอยู่ใต้ท้องแม่พังนวล ซึ่งเดินไปหยุดอยู่ที่เนินขอบ
เตี้ย ๆ ด้านหนึ่งของแอ่งน้ำ พังนวลไฉ่ฉวงดูน้ำฟ่นรดตัวโบเอียง

“เย็นดี เย็นดี สนุกจังเลยแม่” โบเอียงซุงวงน้อยๆนั้นด้วยความดีใจ

“เวลาเราอาบน้ำเราต้องซุงวงไว้ละลูก จะได้มีอากาศหายใจ แล้ว
ก็จะได้ดมกลิ่นต่าง ๆ ด้วย”

โบเอียงทำท่าจืด ๆ จ้อง อยู่ปากขอบแอ่งน้ำที่เป็นดินปนทราย ชะเง้อ
หัวมองลงไปใใน้ำด้วยความตื่นเต้น และเห็นเงาของตัวเองอยู่ในน้ำ นึกยิ้ม
อย่างดีใจ แสงแดดล่าสุดท้ายส่องลอดพุ่มไม้กระทบผิวน้ำเป็นประกายระยิบ
ระยับ

ทันใดนั้นขอบดินชันตรงที่โบเอียงยืนอยู่ที่ทรุดฮวบ ขาหน้าทั้งคู่ถล่ม
พรวดลงไปใใน้ำที่ไม่ลึกมากนัก แต่ก็ถึงระดับลำคอของโบเอียง โบเอียงตกใจ
รีบกลับตัว พยายามที่จะก้าวขึ้นจากน้ำ พอเท้าหน้าก้าวเหยียบขอบดินที่ชันด้าน
นั้น ดินขอบแอ่งน้ำที่ร่วนซุย ก็ทรุดฮวบลงอีก โบเอียงหล่นลงน้ำอีกครั้งด้วย
อาการตกใจสุดขีด พยายามซุงวงให้สูงไว้ ดวงตาเบิกโพลง

“แม่! แม่! แม่ช่วยด้วย.. ช่วยด้วย.. ช่วยที่ เร็ว.. เร็ว.. เร็ว”

ฟังนวลตกใจ นึกไม่ถึงว่าเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดจะเกิดขึ้น จึงร้องเรียก ลูกด้วยอาการลนลานห่วงใยเป็นที่สุด

“ไบเอียง..ไบเอียง ไบเอียง แม่อยู่นี่ แม่มาช่วยแล้ว” เธอร้องเรียกพลาง ขึ้นนงไปรั้งก้นไบเอียง ออกแรงดึงก้นลูกข้างหมายจะให้ขึ้นฝั่งให้ได้

ไบเอียงพยายามช่วยตัวเองไปพร้อมกัน ใช้ขาทั้งสองตะกุกขอบดิน หมายถึงตัวเองขึ้นไป แต่ดินตรงนั้นทรุดลงจนไบเอียงไม่สามารถขึ้นไปได้ ฟังอ่อนเห็นดังนั้นก็ตกใจ ด้วยความเป็นห่วง จึงตัวดวงเข้าไปช่วยรั้งไบเอียงอีกแรง หมายถึงรั้งช่วยลูกข้างให้ขึ้นจากน้ำให้ได้

แม่ข้างตัวอื่น ๆ พลอยตกใจหมายจะเข้าช่วย ต่างก็กรูกันไปรวมอยู่ในทิศทางเดียวกัน เกินกว่าดินตรงนั้นจะรับน้ำหนักของข้างทั้งหมดได้ไหว

เสียงดัง พรวด... ซ่า... แม่ข้างต่างไถลลงไปในแอ่งน้ำที่ลึกเพียงหัวเข่า ต่างชูวงขึ้นเหมือนทำท่าทำขำตัวเอง

“ไร้อี.. น้ำไม่ได้ลึกสักหน่อย ตกใจกันไปได้ นี่แม่นวล ขอบดินทางที่ไบเอียงตกลงมา มันสูงเกินกว่าข้างเด็ก ๆ จะปีนขึ้นได้ ก็พาเขาไปขึ้นด้านโน้นสิจ๊ะ ที่น้ำมันตื้น ๆ นะ” แม่แปรก

ฟังโอนแะนะนำให้ได้สติ

จริงด้วยสิ ทำไมจะต้องขึ้นฝั่งที่เดิมที่ชัน แล้วก็รับน้ำหนักตัวเราไม่ไหว คิดแล้วฟังนวลก็เข้าขานาบข้างขวาของไบเอียง ขณะที่ฟังอ่อนรีบเข้ามาขานาบข้างซ้าย ค่อย ๆ ประคองไบเอียงให้หันหน้าเข้าหาขอบแอ่งน้ำที่ลาดเอียงเป็นบริเวณกว้าง แม่ข้างทั้งคู่ประคองให้ไบเอียงเดินลุยขึ้นจากน้ำอย่างสะดวกและง่ายดาย ในขณะที่พลายวันพ่อข้างถอนหายใจอย่างโล่งอก มองดูลูกข้างและแม่ข้างด้วยความเป็นห่วง เมื่อเดินขึ้นมาถึงลานแห้งขอบแอ่งน้ำ ซ่างทั้งสามต่างหัวเราะขึ้นพร้อมกัน

“แม่ตกใจ เป็นห่วงไบเอียงมาก จนลืมนึกไปว่า เดินเกาะริมขอบแอ่ง
ลุยน้ำมาขึ้นด้านนี้ได้” พังนวลหันกลับไปดูคนน้ำแล้วพ่นใส่ปากไบเอียง เธอ
ค่อย ๆ ก้าวลงน้ำอีกครั้ง ไขว่ดวงดูโคลนในแอ่งน้ำ แล้วพ่นให้ลูกชาย พ่น
แล้วพ่นอีก จนตัวไบเอียงห่อหุ้มไปด้วยโคลน

“อาบโคลนเสียหน่อยนะลูก แผลจะได้อุณหภูมิมาจน”

ดวงตะวันลับทิวไม้ไปแล้ว ดวงจันทร์เต็มดวงเริ่มฉายแสงนวลมาแทน
ที่ ผืนป่ายามค่ำเริ่มมีชีวิตชีวาอีกครั้งหนึ่ง เสียงแมลงกลางคืนเริ่มกรีดเสียง
หึ่งห้อยนับร้อยกะพริบแสงเรืองอยู่ในราวป่า ค้างคาวฝูงใหญ่บินเกาะกลุ่มเป็น
ริ้วดำพาดเต็มท้องฟ้าเป็นแนวยาวไม่ขาดสาย มุ่งหน้าไปหากินทางตะวันออก
หมุ่นกกลางคืนเริ่มส่งเสียงถึงกันเป็นสัญญาณว่าได้เวลาออกหากินแล้ว เสียง
หอนยาวของหมาในดังมาแต่ไกลรวนนัดแนะกัน

พังโอนชูวงจัน ร้องแปร้น ๆ ส่งสัญญาณให้ช่างในโขลงเดินตามต่อ
ไป ช่างทั้งหลายหลังจากเล่นน้ำเล่นโคลนกันจนพอใจแล้ว ค่อย ๆ เดินเรียง
แถวขึ้นจากน้ำไปที่เนินดินทางด้านตะวันตกที่อยู่เหนือแอ่งน้ำนั้น ไข้เท้าหน้า
เตะดินตรงเนินให้แตกออก ก่อนจะไข้เท้ายำให้ดินแดงนั้นละเอียดเล็กกลง แล้ว
ดูฝุ่นดินสีแดงนั้นพ่นใส่ลำตัวอย่างต่อเนื่องดังโรยแป้งฝุ่นหลังอาบน้ำ พ่นให้
ตัวเองแล้วพ่นให้ช่างตัวอื่น มองเห็นฝุ่นสีแดงคละคลุ้งคลุมไปทั่วราวามันหมอก
ไบเอียงมองดูอย่างสนุกสนาน

“แม่ แม่ครับ พ่นดินให้ผมด้วยนะครับ” ไบเอียงหัวเราะชอบใจ ชูวง
ชูทางวิ้งวนอยู่รอบตัวแม่พังนวลและแม่พังอ่อน พังนวลมองดูไบเอียงอย่าง
เอ็นดู ไข้เท้ายำดินเนินตรงหน้าจนละเอียด ยืนวงดูฝุ่นสีแดงนั้นพ่นใส่ลำตัว
ไบเอียง

พลายวันพ่อช่างเดินเข้ามาใกล้ ไข้เท้าจุดดินตรงหน้าแล้วยำ ๆ ให้
เป็นฝุ่น

“อยู่นิ่ง ๆ สติ๊ก กลับตาด้วยนะ ฝุ่นจะได้ไม่เข้าตา” พ่อช่างพูดพลาง
พ่นฝุ่นพรวด แล้วคูดฝุ่นขึ้นมาใหม่ พ่นใส่ตัวเองสลับไปมา

“ไบเอียง หนูลองคูดฝุ่นเองสิลูก เอาแก้วเพื่อให้ฝุ่นเข้าตรงปลายวง
นะ” พ่อพลายวันสอนลูกให้ลองทำตาม ไบเอียงรู้สึกสนุกที่ได้เรียนรู้วิธีดำรง
ชีวิตในป่าตามวิถีช่างป่า

ช่างทั้งโจลงเริ่มออกเดินทางหากิน ลัดเลาะไปตามแนวเขาบริเวณที่
มนุษย์เรียกว่า บ้านสามกระต่าย พังโอนจำโจลงเดินนำอย่างช้า ๆ ไบเอียง
เดินคลอเคลียอยู่กับแม่พังนวล และแม่รับพังอ่อน ซึ่งแม่พังสองคอยเดินขนาน
ไบเอียงให้เดินตามโจลงไป

“แม่..แม่พังนวล แม่ใหญ่จะพาเราไปไหนหรือ?” ไบเอียงถาม
ขณะเดินตามแม่ไป

“แม่ใหญ่คงพาเราไปหากินโป่งกินนะลูก เส้นทางนี้ แม่จำกลิ่นดินได้
เลยสันเขาลูกช่างหน้าไป พวกมนุษย์เรียกว่า บ้านไร่เก่า บนแนวเขานั้นมีโป่ง
เกลือ ที่บรรดาสัตว์ป่าส่วนใหญ่ไปอาศัยแทะกินเป็นประจำ คราวนี้ลูกจะได้
เห็นเพื่อนสัตว์ชนิดอื่น ๆ มีทั้งแก้ง กวาง กระจง อีเห็น และชะมดหลาย
หลากชนิด รวมไปถึงเสือด่า เสือโคร่ง ที่ไม่ได้กินดินโป่งอย่างพวกเราด้วย”
พังนวลบรรยาย

“อ้าว ไม่กินดินแล้วกินอะไรครับ” ไบเอียงถามอย่างฉงน

“พวกเสือด่าเป็นพวกกินเนื้อ เขาอาศัยโอกาสไปคอยจับพวกสัตว์ที่มากิน
ดินโป่ง เอาไปเป็นอาหาร มันเป็นวิถีป่าของพวกเขาณะลูก แต่ไม่มีสัตว์
กินเนื้อพวกไหนทำอันตรายสัตว์กินดินกินหญ้าอย่างพวกเราได้ เพราะเราเป็น
สัตว์ที่ใหญ่ที่สุดในป่า...ยกเว้นพวกมนุษย์ เมื่อลูกโตขึ้น ลูกก็จะรู้มากกว่านี้”
เสียงแม่พังนวลเบาลง

“แม่ครับ แล้วทำไมพวกเราต้องกินดินด้วย ดินกินได้ด้วยหรือครับ”
ไบเอียงถามอย่างแคลงใจ

“ต้องกินสิลูก ดินโป่งเป็นอาหารของเรา ถ้าเรากินแต่กล้วยป่า หน่อไม้ ใบไม้ ใบหญ้า เราก็จะเจ็บป่วยบ่อย ๆ ไม่แข็งแรง เรากินดินโป่งเพื่อให้เราแข็งแรง บางคืนแม่ใหญ่พาไปกินดินโป่งตั้งสองสามแห่ง รสชาติก็ต่างกันไป แต่แม่ว่าอร่อยดี ที่ป่านี้มีโป่งดินตั้งเป็นร้อย ๆ แห่ง ยาวไปถึงป่าแก่งกระจาน โนน พอเลี้ยงพวกเราและช้างโขลงอื่น ๆ ได้อีกมาก เดี่ยวลูกก็จะได้ออกกิน”
ฟังนวลอธิบายให้ไบเอียงฟัง

“โป่งน้ำก็มีให้กินนะลูกไบเอียง” ฟังอ่อนแม่รับของไบเอียงรีบเสริม

“โป่งน้ำเหมือนโป่งดินไหมครับ แม่ฟังอ่อน” ไบเอียงเริ่มสงสัย

แม่ฟังอ่อนอธิบายเสริมความรู้ “โป่งน้ำกินง่ายกว่านะ เพราะมีน้ำไหลซึมตลอดทั้งปี รสชาติก็ดีกว่าโป่งดินอีก โป่งดินส่วนใหญ่ถ้าไม่ใช้พวกกระทิง ก็เป็นพวกช้างเรา ที่เป็นผู้เปิดโป่ง เพราะพวกช้างเราดมกลิ่นได้ดีกว่า มีกำลังมากกว่าสัตว์พวกอื่น ๆ แต่พอถึงตอนหน้าแล้ง ดินแห้ง แข็งกระด้าง โป่งดินก็กินยาก แข็งเกินกว่าสัตว์พวกแก่งพวกกวางจะแตะลิ้มได้ พวกนั้นก็เลยไปหากินแถวโป่งน้ำ กลายเป็นแหล่งชุมนุมของสัตว์ป่าต่าง ๆ ที่มาชุมนุมกันอย่างคับคั่ง น่าสนุก”

“รวมทั้ง มนุษย์ ด้วย!..” ฟังโอน จำโขลงที่เดินนำหน้า เหลียวกลับมาพูดเตือนแม่ช้างฟังนวลและฟังอ่อน

๓. กลิ่นฉุนประหลาด

เวลาสองปีในป่าผ่านไปอย่างรวดเร็ว ใบเอียงสูงขึ้น สันหลังสูงกว่า รานมของแม่พังนวลและแม่ริบพังอ่อนแล้ว แต่ใบเอียงก็ยังคงชูกใช้เข้าคูดนมแม่ทั้งสองอยู่อย่างต่อเนื่อง ใบเอียงเรียนรู้ชีวิตในป่าได้มากขึ้น รู้จักใช้วงช่วยตัวเองได้มากขึ้น ฝึกหัดกัดกินใบไม้ใบหญ้า กลิ้วยอ่อนและหน่อไม้อ่อน ค่อยกินดินโป่งได้เอง ลงเล่นน้ำในแอ่งน้ำได้อย่างไม่หวาดกลัวแล้ว ซ้ำยังสนุกสนานกับการพ่นน้ำขึ้นไปบนอากาศ คอยจ้องดูละอองน้ำที่ฟุ้งฝอยกระทบกับแสงแดดเป็นแถบรู้งน้อย ๆ อย่างพึงใจ

พ่อพลายวันจากไปแล้วตามวิถีของช้างป่า แยกตัวเป็นช้างโทนหากิน แต่เพียงลำพังไม่มีแม่ ไม่มีเพื่อน ใบเอียงสงสารพ่อมากที่ต้องตะลุยกหากิน ลึกเข้าไปในแนวป่าห้วยสัตว์ใหญ่ แต่พ่อคงปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ เพราะพ่อเป็นช้างพลายที่มีกำลังมหาศาล แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ด้วยสัญชาตญาณแห่งสายเลือด ใบเอียงก็อดเป็นห่วงพ่อพลายวันไม่ได้

ฟังโอนจำโจลงหันไปบอกข้างทั้งหลายว่า

“คำวันนี้เราจะผ่านแนวป่า บ้านย่านซื่อ ขอให้ข้างทุกตัวระวังตัวให้ดี แนวนี้เป็นแนวที่รู้จักกันในหมู่ข้างป่าทั้งหลายว่า เป็นแดนที่มักเกิดปัญหากับมนุษย์อยู่เสมอ ๆ แม่ใหญ่ไม่อยากให้เกิดเรื่องขึ้นกับโจลงของเรา จึงพยายามเกาะกลุ่มกันเอาไว้ อย่าแตกแถว”

“แตกแถวอย่างไรหรือครับ แม่ใหญ่” ไบเอียงถามขึ้นขณะที่ตัวเองเดินแทรกกลางอยู่ระหว่างแม่ฟังนวลและแม่รับฟังอ่อน

“แม่ใหญ่หมายถึงแยกตัวห่างออกไปไกลจากโจลงนะ มันอันตราย ต้องรวมเป็นโจลงไว้ มีอะไร จะได้ช่วยกันทัน ถ้าออกไปห่างหรือแตกแถว อาจจะถูกพวกมนุษย์ทำร้ายได้”

“มนุษย์ มนุษย์อีกแล้ว ผมสงสัยจัง ทำไมแม่ใหญ่ถึงต้องบอกให้ระวังมนุษย์” ไบเอียงถามอย่างคั่งคาในใจ ตั้งแต่ลืมตาดูโลก ก็ได้ยินแม่ใหญ่พูดให้ระวัง มนุษย์ อยู่เสมอ

“เพราะ มนุษย์เป็นสัตว์อันตราย เห็นแก่ประโยชน์ของพวกตน เดิมป่าของเราไม่มีมนุษย์รุกล้ำล้ำกรายเข้ามา เราก็อยู่ของเรามาอย่างสงบ จนมนุษย์เข้ามาตั้งหมู่บ้าน ตั้งชื่อเรียกขานกันต่าง ๆ นานา ตั้งแต่หนองเป่าปี่ ท่าไม้ลาย บ้านป่าหมาก ห้วยไคร้ หุบเสือด่าทุ่งกระทิง ขึ้นไปถึง ห้วยโสก เขาแหลม ละเมาะ เลยไปจนถึงหมู่บ้านสองไร่ ทรายน้ำ แล้วก็อพยพครอบครัวเข้ามาเรื่อย ๆ เข้ามาอ้างสิทธิ์หักรั้งถางพงยึดครองที่ดินเป็นของพวกตน ทั้ง ๆ ที่เดิมมันเป็นป่าของพวกเรามาก่อน” ฟังโอนเริ่มลำดับเหตุการณ์

“พอมนุษย์เข้ามา พวกเขาปลูกพืชต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ส่วนตัวของเขา แต่ว่าพืชนั้นล้วนเป็นอาหารของเราทั้งนั้น เราก็กินเป็นปกติวิสัยของเราอยู่แล้ว แต่มนุษย์กลับโยนความผิดมาที่พวกเรา ซ้างป่า หว่าเราเข้าไปบุกรุกกินพืชไร่ของเขา เหยียบย่ำทำลายมะนาวที่พวกเขาปลูกไว้ในดงกล้วย หักต้น

ยางพาราในไร่สับปะรดของเขา แล้วก็ยกพวกออกมาจับไล่พวกเรา ทารุณ พวกเราด้วยวิธีต่าง ๆ โยนดอกไม้สีแดงที่ระเบิดได้ใส่พวกเรา เสียงมันดัง คล้ายเสียงท่อนเหล็กมหาประลัยนั้น บางแห่งก็ยิงเส้นสายไฟประลัยกัลป์ ถ้าพวกเราเข้าไปถูกมัน ไฟประลัยกัลป์นั้นก็จะทำร้ายเราจนบาดเจ็บ” แม่ใหญ่ เล่าให้ฟังอย่างละเอียด ใบเอียงฟังอย่างตั้งใจ

“พวกมนุษย์คิดว่าพวกเราคงคิดอะไรไม่เป็น เอาสายไฟประลัยกัลป์ มากั้นถิ่นที่เคยเป็นถิ่นของเรามาแต่เก่าก่อน เราหากินในถิ่นนี้ก่อนพวกมนุษย์ จะเข้ามาเป็นร้อย ๆ ปี เราสู้วิถีป่าดี” แม่ใหญ่ ฟังโอนหยุดเล็กน้อย หัวเราะ อย่างเย้ยหยัน ใบเอียงอดสงสัยไม่ได้

“แม่ใหญ่ทำอะไรหรือครับ”

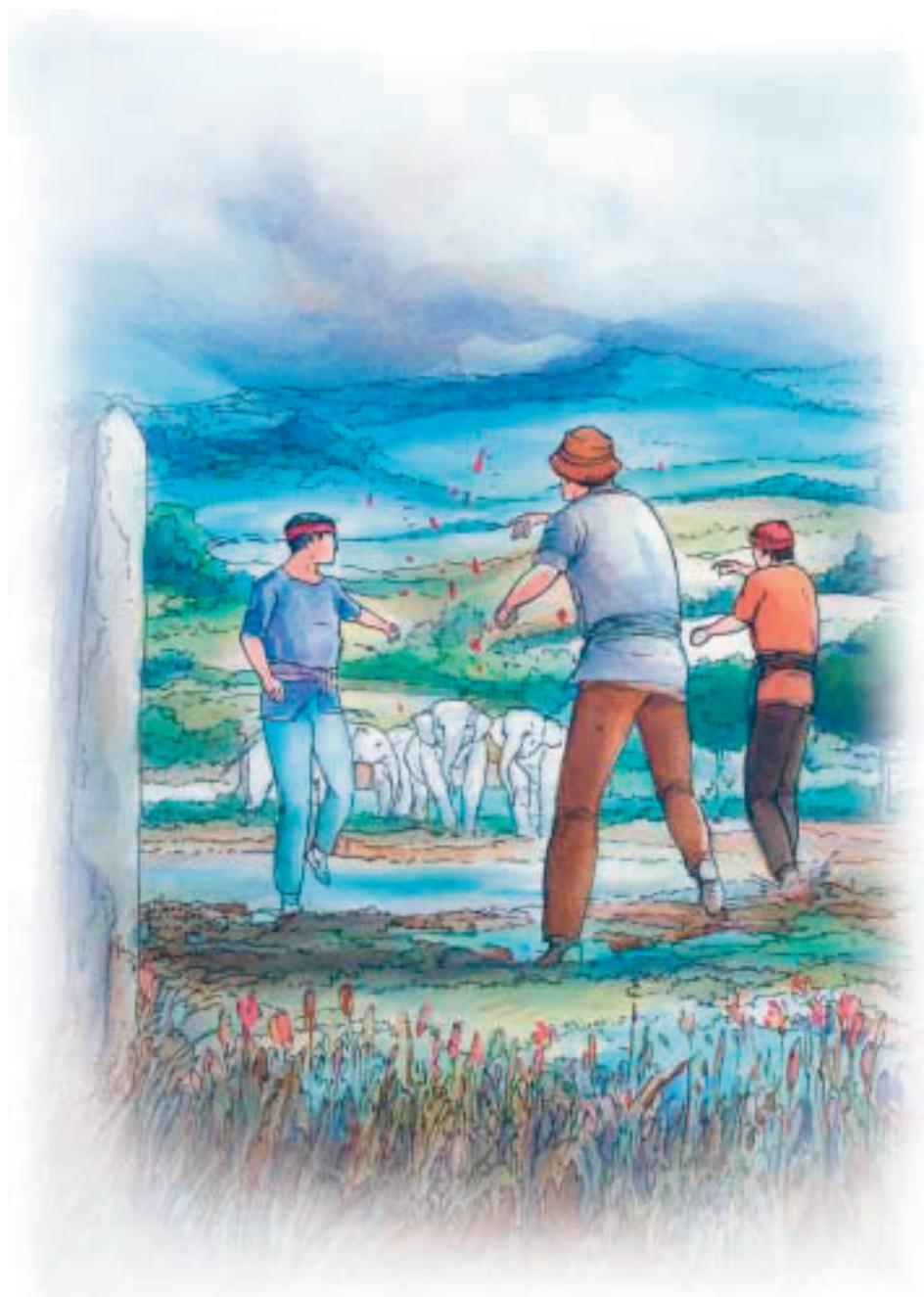
“ขำสิลูก พวกมนุษย์คิดว่า กำแพงลวดสายไฟประลัยกัลป์นั้นจะหยุด พวกเราได้ แต่เขาคิดผิด พวกเราเอาท่อนซุงทำเป็นสะพาน พาดทับสายไฟ ประลัยกัลป์นั้น เดินเรียงแถวไปบนท่อนซุง กินสับปะรดจนพุงกาง แล้วก็เดิน ข้ามท่อนซุงกลับเข้าป่า ช่างน่าขำ สมน้ำหน้า อยากจึร้ายกับพวกเราเอง ช่วย ไม่ได้” แม่ใหญ่ ฟังโอนทำหน้าเซิด เดินนำหน้าต่อไปอย่างมั่นคง

“ทีนี้พวกเราก็ได้กินสับปะรดทุกคืนเลย ใช่มั้ยครับ” ใบเอียงชวน คุยต่อ

“ไม่..” แม่ใหญ่ ฟังโอนตอบสั้น ๆ แกว่งวงงไปมา ขมวดคิ้วก่อน จะเล่าต่อ

“มนุษย์เห็นแก่ตัว เขาไม่ยอมให้เราเข้าไปกินสับปะรด ถึงขนาดจัด เวย์ยามมาเฝ้าระวัง คอยส่องไฟแสงอาทิตย์สว่างจ้าให้เรตกใจกลัว ยกพวก โห่ร้องขับไล่เรา พอเขาไล่ เราก็อหลบ พอเขาหยุด เราก็ลงไปกินใหม่” แม่ ใหญ่พูดเป็นเชิงยิ้มเยาะ

“สับปะรดรสชาติหอมหวาน นำกิน เดิมสมัยแม่ใหญ่เป็นเด็ก ก็หา กินอยู่ในป่า ไม่ได้กินสับปะรด เราจะกินไผ่ผาก ใบช่าน ที่คล้ายใบหูกวาง กิน

กล้วยป่า กินหญ้า ก็มีมนุษย์เองที่สร้างปัญหา ปลูกสับปะรดไว้ พอขายไม่ได้ ก็เอาเททิ้งไว้ให้เรากิน แล้วพลอยมาทำให้พวกเราข้างป่านิสัยเสีย ติดใจ สับปะรด ไม่ยอมเข้าไปหากินในป่า ออกมากอยกินสับปะรดในไร่ พอเราเข้าไปกิน ก็มาทำร้ายเรา แม่ใหญ่จึงต้องคอยเตือนลูกหลานให้ระวังอันตรายจาก มนุษย์ไว้”

“แม่ใหญ่ครับ แล้วมนุษย์ที่ไม่เป็นอันตรายกับเรา ไม่มีบ้างเลยหรือ ครับ” ไบเอียงถามไปอย่างนั้น โดยที่ไม่ได้ใส่ใจในคำถามนัก

ฟังโอนหงนหน้า ชูวงขึ้นเล็กน้อย กระพือหู ใช้ขาหลังตู่กันไป มา

“แม่ใหญ่อยู่แต่ในป่า ไม่คุ้นเคยกับพวกมนุษย์ แต่ตอนแม่ใหญ่เป็น เด็ก ย่าเคยเล่าให้แม่ใหญ่ฟังว่า ปู่และพี่น้องของปู่ถูกพลายคดชักชวนให้เข้าไปอยู่ในเมือง พวกปู่หลงเชื่อการมพลายคดก็เลยตามไปจนถึงเขตเมือง พวกมนุษย์ก็จับพลายร่างกำยำอีกหกเจ็ดเชือกต้อนพวกปู่เข้าไปอยู่ในรั้วกำแพงเสาไม้ที่มนุษย์เรียกว่า เพนียด แล้วก็จับไปเป็นเชลย ต้องถูกฝึกให้ทำงานหนัก ต่าง ๆ สารพัด จากนั้นมาปู่ก็หายไปไม่กลับมาที่ป่าอีกเลย” แม่ใหญ่ฟังโอนเล่าเรื่องในอดีตให้ไบเอียงฟัง

“ผมสงสัยว่าพวกและพี่น้องของปู่ทวด” ไบเอียงทำเสียงเศร้า

“พวกมนุษย์หาประโยชน์จากพวกเรา ใช้ข้างทำงานหนัก ทั้งลากซุง บรรทุกของ ให้เราแสดงท่าทางตลกต่าง ๆ ให้พวกเขาดู ฝืนใจให้เราฝึกทำท่าทางยาก ๆ ข้างเชือกไหนที่ทำงานหนักไม่ได้ ก็ส่งไปขายเป็นเครื่องมือหากินของพวกมนุษย์ต่อไป ข้างตัวที่หนักกลับมาได้ก็หิบบโหยหากินเองไม่ได้ เคยชินกับการถูกเลี้ยง เข้าโหลงไม่ได้เพราะไม่มีใครไว้ใจ กลัวว่าจะเป็นเหมือนพลายคด”

ไบเอียงฟังเพลินจนรู้สึกหิว หันมาทางแม่ฟังนวล ชุกหัวเข้าหานม ดูนมอย่างเคยชิน ถึงจะเริ่มกินหญ้าได้แล้วแต่ไบเอียงก็ยังต้องการนม ยังอยาก

เป็นลูกช่างน้อย คอยคุณนมแม่อยู่อย่างนี้ มันทำให้ไบเอียงอบอุนและรู้สึก
ปลอดภัย เมื่ออยู่กับแม่

ดวงจันทร์วันเพ็ญกลมโตลอยสูงขึ้นจากขอบฟ้ามากแล้ว ส่งแสง
สว่างนวลไปทั่วฟังโอน เดินหน้านำโหลงซ้างลัดเลาะเนินเขาลงไปที่โป่งน้ำซับ
ที่คุ่นเคย ผ่านสุ่มทุ่มพุ่มไม้รกทึบด้วยเถาวัลย์ที่ขึ้นคลุมพันเกี่ยวกอไม้ใหญ่
พวงโกเมนดอกสีส้มคล้ายทองเหลืองออกดอกห้อยระย้าจรดดินแม่ซ้างจำโหลงพา
พวกซ้างเดินลุยดงหญ้าคา ย่ำเหยียบเถาโคกกระออมที่ออกผลเล็กพองลมเลื้อยคลุม
กอเสลดพังพอน อย่างสวบๆเลาะลุยเถาจึงจ้อเหลืองที่หุบดอกสีเหลืองไว้คอย
บานแข่งกับดอกสีม่วงของเถาใบระบาศใบรูปหัวใจในตอนเช้า มุ่งหน้าออกสู่
แนวป่าโปร่ง ได้ยินเสียงดังของน้ำตกที่มนุษย์ตั้งชื่อว่า น้ำตกผาหมาหอน ดัง
มาจากอีกฟากของหุบเขา ฟังโอนเคยพาโหลงซ้างไปเล่นน้ำที่แอ่งน้ำที่นั่น

พอพื้นเนินดินตรงหน้า แม่แปรกจำโหลง ก็หยุดนิ่ง ชำเลียงตาดูซ้าง
ในโหลง ชูวงขึ้นเป็นสัญญาณเตือนให้ระวังตัว เพราะเบื้องหน้าตรงบริเวณ
ที่เคยมีสัตว์หลายชนิด มากินน้ำ กินดินโป่งกันมากมายนั้นกลับไม่มีสัตว์ใคอยู่
ที่นั่นเลย ชวนให้ผิดสังเกต ด้วยสัญชาตญาณ เธอจึงหยุดอยู่กับที่กวาดสาย
ตาไปรอบบริเวณ ชูวงขึ้นสูงคอยสัมผัสกลิ่นทุกกลิ่นในบริเวณนั้น ทุกอย่าง
เงียบสนิท ไบเอียงแทรกตัวขึ้นมาใกล้ กระซิบถามอย่างแปลกใจ

“แม่ใหญ่หยุดทำไมครับ มีอะไรหรือ”

“เงียบไว้ก่อนไบเอียง ให้แม่ใหญ่ดูก่อนลูก” ฟังอ่อนแม่รับ กระซิบ
บอกไบเอียง ซึ่งรู้สึกตื่นเต้นมากขึ้น

ฟังโอน จำโหลง อย่างเท่าซ้างๆเนิบๆเดินลงไปยังโป่งน้ำซับอย่างเตรียม
พร้อม ชูวงขึ้นร้องด้วยเสียงดัง “แปร้น...”

มีบางอย่างวูบสั้นไหวอยู่บนคบไม้มะไฟป่า ทางริมโป่งด้านทิศใต้ ไบ
เอียงตกใจรีบกลับเข้าไปอยู่ด้านหลังแม่พังนวล

“ฮูม...แปร์น...” ฟังโอนร้องขึ้นอีกครั้ง เหมือนเป็นสัญญาณบอกให้รู้ว่า เจ้าป่ามาแล้ว

เสือลายเมฆ กระโดดแผ่ลิ้นจากต้นมะไฟป่า หลบตัวหายเข้าไปจากตรงนั้น มันคงมาแอบคอยจับเหยื่อพวกแก๊งหรือกระงงที่จะลงมากินน้ำในโป่ง วิธีการข่มตัวบนคบไม้ช่วยให้มันมองเห็นเหยื่อได้ชัดเจนในระยะไกล ยิ่งตอนที่เหยื่อกำลังกินน้ำจะมีเงาสะท้อนน้ำให้ชัดขึ้น แต่บังเอิญที่เจ้าป่า มาถึงก่อนทำให้มันต้องพกความผิดหวังกลับไป

โจลงช้างต่างทยอยลงไปกินน้ำในโป่งอย่างสบายใจ แม่ช้างหลายตัวลงไปคลุกโคลน สาดโคลนใส่หลังให้โคลนเคลือบผิว ใบเอียงชูวงงน้อย ๆ ขึ้น ขยับใบหูกระพือไปมา ใช้งาหลังถูขาอีกข้างหนึ่งอย่างนឹกสนุก มองไปรอบ ๆ บริเวณ ตามสัญชาตญาณ

“แม่ครับ ให้ใบเอียงลงไปคลุกโคลนนะครับ ใบเอียงอยากอาบโคลน” ใบเอียงขออนุญาตแม่ฟังนวล ก่อนก้าวเท้าตามฝูงช้างลงไปในน้ำ ฟังนวลและฟังอ่อนเดินขนบข้างตามไปติด ๆ ใบเอียงค่อย ๆ ก้าวลงไปยืนอยู่ในน้ำ

“เย็นสบายดีจ้ะครับแม่” พุดพลางใช้วงงคุ้ยโคลนพ่นใส่หัวและลำตัว หัวเราะด้วยความชอบใจ สักครู่ก็ย่อเข่า ทิ้งตัวลงในแอ่ง เกือบกกลิ้งจนโคลนเคลือบทั่วทั้งตัว พลางลืมตาใสแจ้วนั้นมองมาทางแม่ฟังนวลและแม่ฟังอ่อน แล้วใช้วงงคุ้ยน้ำโคลนพ่นใส่อย่างคึกคะนอง ใบเอียงชะเง้อมองมาทางแม่ใหญ่ ฟังโอน

“แม่ใหญ่ครับลงมาสิครับ ลงมาเล่นโคลนด้วยกัน สนุกคือออก” ใบเอียงหันไปชวนแม่แปรกฟังโอนที่ยืนถอนหญ้าอูร์มิโป่ง เธอใช้วงงถอนหญ้าตรงนั้นแล้วฟาดกับหน้าขาข้างซ้าย เป็นการสลัดเศษดินที่ติดรากหญ้าออก ก่อนส่งเข้าปาก

“เล่นโคลนให้สนุกเถอะลูก แม่ใหญ่จะคอยอยู่บนนี่” แม่ฟังโอนกล่าว ขณะฟาดหญ้าเดินห่างจากโป่งออกมาเล็กน้อยทางด้านเนินดิน

ทันใดนั้น แม่แปรกฟังโธน ที่ยืนอยู่ด้านใต้ลมก็ร้องขึ้นด้วยเสียงสั้น ๆ กระชั้น ๆ

“แปร้น ๆ แปร้น ๆ ขึ้นจากน้ำเร็ว ๆ เดียวนี้ ข้าได้กลิ่นมนุษย์เร็ว เดียวนี้ ข้าบอกว่า เดียวนี้ “ หูของแม่แปรกฟังโธนชั้นขึ้นและกระพือถี่ ชูวงเป็นแนวตรงขนานกับพื้น ยกหางขึ้นอย่างตื้นเต้น วิ่งหนีขึ้นบนเนิน เขาลูกที่อยู่ใกล้

แม่ข้างและลูกข้างต่างแตกตื่นกับเสียงร้องของแม่แปรก ต่างหันหัววิ่งตามเธอขึ้นไปบนเขาอย่างลนลาน ข้างสามสี่ตัวที่อยู่ในแอ่งผูลนผันลูกจากแอ่งวิ่งทางตั้ง ปีนขึ้นเนินเขาตามมาอย่างกระชั้นชิด แม่ฟังนวลและฟังอ่อนตกลใจสุดขีดหันหลังวิ่งเหยาะ ๆ อย่างพะวงและเป็นห่วงไบเอียง

“ไบเอียง ไบเอียง เร็วลูก รีบขึ้นมาเร็ว เร็วเข้า” ฟังนวลตะโกนเรียกไบเอียง ทำทางลนลาน หันรีหันขวาง

ไบเอียงตกลใจสุด ๆ กับสิ่งที่เกิดขึ้นตรงหน้า ลูกข้างน้อยถึงกับนิ่งอึ้งอย่างคิดอะไรไม่ออก พอตั้งสติได้ ไบเอียงพลิกตัว ซันตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่เท่าขวามืออยู่ในโคลน ไบเอียงตกลใจร้องเสียงดัง ชูวงหันไปรอบ ๆ สัมผัสกลิ่นฉุนประหลาดที่เพิ่งเคยได้กลิ่นเป็นครั้งแรกในชีวิต พลางถีบขาหลังเพื่อหลุดตัวเองขึ้นจากแอ่งโคลน โห้! ขาหลังติดอีก ไบเอียงตัดสินใจ ขอยเท้าถีบพาตัวเคลื่อนที่เร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ แดกไถไปถึงเนินดินแห้ง ก้าวพรวด ๆ ตามหลังโขลงข้างที่กำลังปีนขึ้นเขา วิ่งหนีกลิ่นฉุนประหลาดนั้น

“ไบเอียง เร็ว ๆ ลูกรีบขึ้นมาเร็ว ๆ อย่าหันไปมองข้างล่างนะลูก” แม่ฟังนวลเหลียวมาตะโกนบอกไบเอียงด้วยเสียงสั้นหวาดหวั่นและห่วงกังวล เธอหยุดหันมองเป็นระยะ ๆ ด้วยความห่วงใยลูกข้างน้อย ดวงตาฉายแววตื่นตระหนก

ยามนี้เนื้อตัวของไบเอียงเปียกชุ่มไปด้วยโคลน เมื่อก้าวเท้าปีนขึ้นบนเขา ลำตัวเปียกชุ่มนั้นสะท้อนกับแสงจันทร์วับดับสีเงิน ไบเอียงมอง

เห็นหลังแม่พั่งนวลและแม่พั่งอ่อนอยู่ไหน ๆ พยามตามไปติด ๆ อย่างไม่คิดชีวิต แต่ทำล้นมากเพราะยังมีโคลนติดอยู่ที่ทั่วไป ไบเอียงก้าวเท้าเร็วขึ้น แต่ไอ้ะ พลาดแล้วเรา ไบเอียงเหยียบก้อนหินกลมลื่นนั้นอย่างไม่ตั้งใจ เท้าหน้าพลาด เท้าหลังยันไว้ แต่มันลื่นไปหมด ไบเอียงตกใจ รีบยื่นวงกระหวัดคันกระถินตรงหน้า

รากกระถินขนาดนี้วก้อยถอนออกจากซอกหินหลุดติดวงของไบเอียง ร่างของไบเอียงลอยตะลิวลงมาพร้อมกับต้นกระถิน กระแทกชะง่อนหินดังปลัก ต้นกระถินกระเด็นไปทางหนึ่ง ไบเอียงกระดอนไปอีกทาง ก่อนม้วนกลิ้ง ตลบตบตบ พลุก พลัก ไปหยุดตรงโคนต้นไม้ไฟ

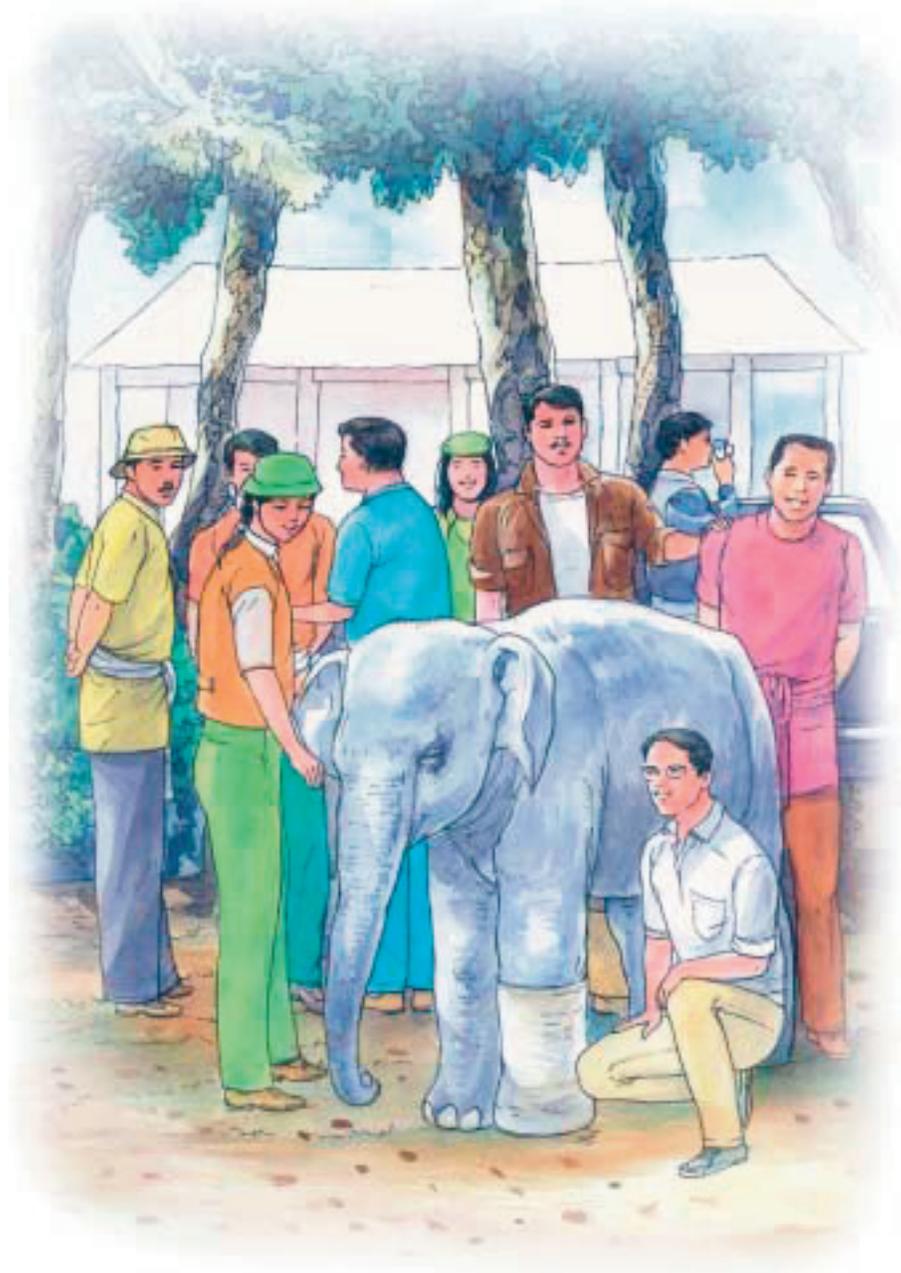
“แม่...” ไบเอียงร้องได้เท่านั้น ก่อนที่จะเจ็บเสียง

“ไบเอียง ไบเอียง ไบเอียงลูกแม่” พังนวลร้องขึ้นสุดเสียง น้ำตารินเป็นทางจากตาทั้งสองข้าง พังอ่อนตกใจ หันมาทางพังนวล ไข้ววงกระหวัดรั้งขาพังนวลไว้ น้ำตาของแม่รับหลังริน

“โธ่ ไบเอียง ไบเอียงลูกแม่” แม่ข้างสองตัวร้องให้พุ่มพ่าย ตะโกน ก้องป่า จะลงเขามาช่วยลูกข้าง ก็กลัว จำโหลงพังโอน เหลียวหลังมองลงไป เห็นไบเอียงนอนนิ่งอยู่ที่โคนต้นไม้ไฟ เธอชูวงขึ้น ร้องเสียงดัง “ไบเอียง...”

แม่ข้างโนโหลงต่างพากันชูวงชะเง้อมองลงมาทางเนินเขาตรงที่ไบเอียงสลบอยู่ ส่งเสียงร้องเรียกก้องป่าด้วยความห่วงใย

และแล้วเจ้าของกลืนฉุนประหลาดคือมนุษย์สี่เท้าคนก็กรูเข้าหาไบเอียง ที่นอนนิ่งตรงโคนต้นไม้ไฟนั้น

๔. กลิ่นมนุษย์

ไบเอียงสลับไปนานเท่าไรไม่อาจรู้ได้ พอรู้สึกตัวก็เจ็บระบบไปทั้งตัว ขาหน้าข้างซ้ายขยับไม่ได้ เหมือนมีอะไรหนักๆ พอกเอาไว้ ไบเอียงพยายาม ลืมตาขึ้นมองไปรอบๆ สถานที่แปลกมากมีหลังคาคลุม มีผนังกันทั้งสี่ด้าน ได้กลิ่นแปลกๆ กลิ่นแรงจนรู้สึกแสบงวง คงเป็นกลิ่นสีส้มที่ทาแปลตรง ขาหน้า พอมองไปที่ขาหน้าที่รู้สึกหนัก เห็นปลอกหนาขาวโพลนหุ้มอยู่ยาว จนถึงหน้าแข้ง

“แม่ แม่ แม่... แม่ แม่ แม่ครับ ช่วยไบเอียงด้วย”

“คุณหมอ คุณหมอสติธิเดชครับ ลูกข้างพื้นแล้ว” ลุงสามารถเจ้าหน้าที่ ของโครงการในพระราชดำริ หันไปบอกนายสัตวแพทย์สติธิเดช นายสัตวแพทย์ เฉลิมศักดิ์ และหัวหน้าเกษมสันต์ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติกุยบุรี จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์

ไบเอียงตกใจกับเสียงมนุษย์ที่ได้ยิน หันไปมองตาเบิกโพลงด้วยความ กลัว นี่ไง มนุษย์ มนุษย์ที่แม่ใหญ่บอกว่าอันตราย แล้วเราจะทำอย่างไรดี

“แม่ แม่ แม่... แม่ครับ ช่วยไบเอียงด้วย มีมนุษย์อยู่ที่นี้ ช่วย ไบเอียงด้วย” ไบเอียงร้องขึ้นด้วยความหวาดกลัว

“ลุงสามารถ เตียวลุงช่วยบอกรายละเอียดให้ผมหน่อยนะครับ ผมจะเขียนรายงานส่งให้ท่านศิริพล” นายสัตวแพทย์สิทธิเดช บอกลุงสามารถ

“เอาแบบคร่าว ๆ นะครับ เมื่อวานนี้ตอนบ่าย ผมพาคุณตำรวจทำนายออกไปที่หุบกระซัง ตรงบ้านย่านชื้อ เพื่อหาข้อมูลข้างป่าที่ชาวบ้านรายงานให้เราทราบ พอไปถึงผมขึ้นไปทำหิ้งให้คณะ เราจัดหิ้งอยู่บนต้นไม้ขนาดใหญ่ คอยอยู่พักใหญ่ตั้งแต่บ่ายสามโมง พอถึงช่วงค่ำ ที่แรกมีกระเจงสองตัวมาเยี่ยม ๆ อยู่ริมโป่ง พักเดี๋ยวมันก็วิ่งเตลิดไป คงได้กลิ่นเสียลายเมฆ พวกผมพยายามมอง แต่ก็ไม่เห็นนะ ที่แรกก็ไม่รู้ว่ามันเป็นเสียลายเมฆ คิดว่าเป็นเสียโครง มันคงแอบบนต้นไม้ไฟป่าทางด้านใต้ ตอนนั้นลมพัดมาทางผม”

“สักพักหนึ่ง ข้างป่าก็ลงมาส่งเสียงร้องดัง ผมถึงได้เห็นเสียลายเมฆ โดดผลุบหายเข้าป่าไป พวกข้างราว ๆ ลีบกว่าตัวก็ลงเล่นน้ำ พวกคณะพยายามจะถ่ายรูปให้ได้มาก ๆ ผมก็บอกว่าย่าเพิ่งส่งเสียงดัง รอคุตักประเดี๋ยว พวกคณะก็ถ่ายรูปกันใหญ่ พอดีลมมันเปลี่ยนทิศ พัดย้อนกลับ พวกข้างคงได้กลิ่นเลยเตลิดขึ้นเขา เห็นเจ้าตัวเล็กนี้ยังอยู่ในปรัก กระเชือกะแห่งพยายามจะวิ่งขึ้นเขาด้วย แต่ขึ้นไปได้หน่อยเดียวก็หล่นดู่บลงมากระแทกพื้นสลบคาที่”

ไบเอียงฟังมนุษย์คุยกันอย่างไม่เข้าใจ ตัวเองยังหวาดกลัวมนุษย์อยู่

“แม่ แม่ แม่... แม่ครับ ช่วยไบเอียงด้วยครับ มีมนุษย์อยู่ที่นี้ ช่วยไบเอียงด้วย ไบเอียงกลัว” ไบเอียงส่งเสียงร้องเรียกหาแม่ หงวงงไปมาน่าสงสาร

“ลูกข้างร้องใหญ่แล้วครับ คุณหมอ มันคงเจ็บ” ลุงสามารถเอื้อมมือมาจับหัวของไบเอียง ไบเอียงเบี่ยงหัวเล็กน้อย ไซ้วงงปิดมือลุงสามารถไว้

ลุงสามารถเอื้อมมือมาลูบหัวอีกครั้ง นายสัตวแพทย์เฉลิมศักดิ์พูดเตือน

“ลุงสามารถระวังนะครับ อย่าให้มือไปถูกปากลูกข้างนะครับ ลูกข้างส่วนมากอ่อนแอ ภูมิต้านทานต่ำ จึงติดเชื้อง่าย ท้องเสียตายไปหลายตัวแล้วครับ” คุณหมอหนุ่มรีบพูดพลางขยับแว่นตา

“เหอครับ ผมไม่ทราบมาก่อนเลยนะครับ” ลุงสามารถยังมีมือไว้

“ครับ ไม่เป็นไร คนไทยเราใจบุญ และรู้สึกอยู่เสมอว่า ช้างเป็นสัตว์
คู่บ้าน คู่เมือง พอเห็นช้างเจ็บก็อดสงสารไม่ได้ ทั้งลูบทั้งคลำ ปรากฏว่า ช้าง
ติดเชื้อโรคตายไปเยอะแล้ว ตัวนี้ก็เหมือนกันนะครับ ผมฝากลุงช่วยดูแล
ใกล้ชิดด้วย อ้อ..อย่าให้ใครเอามือไปถูปากช้างนะครับ”

“ครับ ครับ ผมจะดูแลอย่างดี มีอะไรพิเศษที่จะแนะนำผม ก็บอก
ได้เลยนะครับ” ลุงสามารถรับคำ หันมามองใบเฉียงด้วยแวตาท่วงโย

“คุณหมอตั่งสองท่านครับ เดี่ยวเก้าโมงเช้านี้ มีประชุมสรุปผลความ
คืบหน้าของโครงการในพระราชดำริ ท่านทั้งสองท่านคงต้องเข้าร่วมรายงาน
เรื่องลูกช้างตัวนี้ด้วย คณะกรรมการคงกำลังรอรายงานอยู่” หัวหน้าเกษมสันต์
หัวหน้าอุทยานแห่งชาติกุยบุรีกล่าวกับนายสัตวแพทย์ทั้งสองท่าน

คุณหมอสิทธิเดชหยิบแฟ้มเอกสารขึ้นมาทบทวนเหตุการณ์และ
จัดบันทึกรายงานไปด้วย

“วันที่สิบห้ามกราคม... คณะเจ้าหน้าที่สำรวจฯ... นำโดยคุณสามารถ
เจ้าหน้าที่โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติกุยบุรี อันเนื่อง
มาจากพระราชดำริ... พบลูกช้างได้รับอุบัติเหตุ เดินตามโหลงขึ้นเขาแล้วลื่น
พลัดตกเขาบาดเจ็บ มีอาการสาหัส พบอยู่บริเวณหุบกระวังบ้านย่านซื่อ พบว่า
มีบาดแผลทั่วลำตัว ขาหน้าซ้ายท่อนล่างหัก หัวกระแทกต้นไม้สลบ จึงพร้อม
กับคณะนำมาปฐมพยาบาลที่เรือนพยาบาลสัตว์ ศูนย์ประสานงานโครงการ
พระราชดำริกุยบุรี”

“เป็นลูกช้างเพศผู้ อายุประมาณสองปี อยู่ในภาวะยังไม่หย่านม
มีสภาพอ่อนเพลีย ตื่นกั้วตลอดเวลา จึงได้ทำการรักษาโดยให้ยาปฏิชีวนะ
แก้อักเสบ ให้ยาลดไข้ ให้สารอาหารทางกระแสเลือด และให้วิตามินบำรุง
ทำการเข้าฝือกเหล็กหุ้มปูนพลาสติกที่ขาหน้าด้านซ้าย ทำความสะอาด
บาดแผลตามลำตัวและขาขวาหน้า ทายาใส่แผลสดแล้วปิดผ้าพันแผลป้องกัน
เชื้อโรค ให้นอนพักรักษาตัว” จัดบันทึกเสร็จแล้ว คุณหมอตั่งสองก็ออกไป

นอกอาคารพร้อมกับหัวหน้าเกษมสันต์ โดยไม่ลืมที่จะกำชับลูกสามารถก่อนออกไป

“ลูกสามารถเฝ้าไว้ก่อนนะครับ ผมจะรีบไปพิมพ์รายงาน จะเอาเข้าที่ประชุมเช้านี้ วันนี้มีประชุมคณะกรรมการประสานงานแก้ปัญหากรณีพิพาทระหว่างคนกับช้างพอดี เดี่ยวผมจะได้เสนอในที่ประชุมด้วย”

“ครับ ครับ ผมอยู่เฝ้าเองครับ” ลูกสามารถ ยิ้มรับคำ

ใบเอียงพยายามทบทวนเหตุการณ์ที่ผ่านมา เมื่อคืนนี้ เกิดอะไรขึ้นจำได้เพียงราง ๆ ว่า

แม่ใหญ่ พังโอน บอกรูปร่าง ก็วิ่ง วิ่งตามไปหน่อยเดี๋ยวก็.. อ้อนี่ก็ออกแล้ว เราเองวงยึดต้นกระถินไว้ แต่ต้นมันเล็กเกินไป เราเลยตกลงมาจากเขา แล้วแม่พังนวลล่ะ แม่พังอ่อนล่ะ อยู่ไหน แม่ใหญ่ด้วย อยู่ที่ไหน มาช่วยใบเอียงที่

“แม่ แม่ แม่... แม่ครับ ช่วยใบเอียงด้วย” ใบเอียงส่งเสียงร้องรู้สึกกลัวมากกว่าเจ็บ

“เจ็บหรือ ใจหนู” ลูกสามารถเดินเข้ามาถามใกล้ ๆ ใบเอียงขยับตัวเล็กน้อย ไม่อาจเคลื่อนไหวตัวได้ถนัด เหลือบตามองดูลูกสามารถ ดวงตามนุษย์คู่ นั้น เป็นประกายแจ่มใส คู่ออนโยน มีเมตตา แต่ถึงอย่างไรใบเอียงก็ยังไม่ไว้ใจ อย่างไรเสีย ก็เป็นพวกมนุษย์อยู่ดี

“แม่ แม่ แม่... แม่พังนวล ช่วยใบเอียงด้วย” ใบเอียงส่งเสียงร้อง

“โอ้ ไม่ต้องร้องนะ ใจหนู อีกไม่กี่วันก็หาย วิ่งได้แล้ว คุณหมอท่านใจดี ท่านรักษายจนหายแหละนะ โอ้ โอ้” ลูกสามารถปลอบด้วยรอยยิ้มมีเมตตา พร้อมเอามือไปลูบหัวใบเอียงเบา ๆ

ใบเอียงไม่รู้เรื่อง แต่รู้สึกได้โดยสัญชาตญาณ มนุษย์พวกนี้ มีรังสีแห่งความเมตตาฉายออกมาให้รู้สึกได้ ทั้งลูกสามารถ คุณหมอทั้งสองท่าน และหัวหน้าอุทยาน ใบเอียงไม่สามารถแยกแยะได้ว่าใครมีตำแหน่งหน้าที่ใด แต่ใบเอียงรู้สึกได้ว่าตัวเองจะต้องปลอดภัย อย่างน้อย ก็ปลอดภัยจากมนุษย์พวกนี้

ป่วยมากแล้วที่ไบเอียงตื่นขึ้นมา คงเป็นเพราะฤทธิ์ยาทำให้ไบเอียง
หลับไปพักหนึ่ง ลุงสามารถยังคงยืนยิ้มอยู่ใกล้ ๆ คุณหมอสิทธิเดช คุณ
หมอเฉลิมศักดิ์ หัวหน้าเกษมสันต์ และมนุษย์ผู้หญิงอีกสองคนต่างเข้ามาใน
ห้องที่ไบเอียงนอนอยู่ เสียงพูดคุยถามไถ่กันไม่หยุด ไบเอียงพยายามจับน้ำ
เสียงนั้นทั้ง ๆ ที่ไม่รู้ความหมาย รู้สึกหวาดกลัวมนุษย์ที่เข้ามาใหม่ ไบเอียง
ซวงงน้อย ๆ ไปมา ขนตายาวนั้นกะพริบถี่ ๆ น้ำตาไหลพราก ร้องครางเบา ๆ
ในลำคอ

“แม่ .. แม่จ๋า แม่พังนวล มาหาไบเอียงหน่อย ไบเอียงกลัว...”

“อู๊ย น่ารักจังนะคะ นี่หรือคะ ลูกข้างตัวน้อยที่แฉ่งในที่ประชุม ทำ
ทางคงเจ็บมากนะคะ โถน่าสงสารจังเลย ลูกเอ๊ย.. นี้อดนมหรือยังคะ คุณ
หมอ” เสียงมนุษย์ผู้หญิงพูดอย่างตื่นเต้น ไบเอียงระบายด้วยรอยยิ้ม ไบ
เอียงซวงงขึ้นเล็กน้อย เหลือบตาไปมอง ได้กลิ่นฉุนประหลาดแปลกไปกว่า
เดิม กล้ายกกลิ่นผสมของชะมดเช็ดและยางไม้ในป่า แวตตาของมนุษย์ผู้หญิง
เปี่ยมไปด้วยความเมตตา

“ยังครับคุณหญิง ลูกข้างส่วนใหญ่จะหย่านมแม่ตอนอายุราว ๆ สอง
ถึงสามปี ตัวนี้อายุคงราว ๆ สองปี ยังต้องกินนมอยู่ครับ แต่ตอนนี้เราให้น้ำ
เกลือไปก่อน น้ำเกลือคงหมดราว ๆ พรุ่งนี้ หลังจากนั้นจึงจะให้นม” นาย
สัตวแพทย์สิทธิเดชบอกพลางจ้องมองดูไบเอียง ไบเอียงรับรู้ได้ถึงความห่วงใย
ที่หอมมีให้ ซวงงน้อย ๆ ไปมา ครางเบา ๆ ในลำคอ

“อ้อ ขาเข้าเฟือกไว้แล้ว ขาหักหรือลูก โถน่าสงสาร” มนุษย์ผู้หญิง
ที่ใคร ๆ เรียกว่า คุณหญิงหันหน้ามาคุยกับไบเอียงอย่างเวทณา ไบเอียงเหลือบ
ตามองด้วยแวตาน่าสงสาร น้ำตาไหลซึม คิดถึงแม่พังนวล แม่พังอ่อน
แม่ใหญ่พังโอน ซวงงขึ้นร่ำหาแม่เสียงยาว

“แม่ .. แม่จ๋า แม่พังนวล แม่พังอ่อน แม่ใหญ่พังโอน มาหาไบ
เอียงหน่อย”

“อู๊ย! ตกใจหมดเลย” เสียงคุณหญิงอุทานด้วยความตกใจ ไม่คิดว่าลูกช้างจะร้อง

“เขากงเจ็บนะคะ ร้องให้ใหญ่เลย” คุณหญิงพุดพลาถมองดูใบเอียงแววตาเปี่ยมไปด้วยความสงสาร

“ก็วันนะคะ คุณหมอ ขาเขาถึงจะหาย แล้วนี่เขาจะเดินได้เหมือนเดิมไหมคะ” คุณหญิงหันมาทางคุณหมอเฉลิมศักดิ์ ถามอย่างสนใจ คุณหมอหนุ่มขยับแว่นก่อนตอบ

“ก็..ราว ๆ หนึ่งเดือนครับ คงจะถอดเฟื่อออกอกได้ ช้างก็ขยับแข้งขยับขยับ.. ก็เลยหายได้ไวหายแล้ว..ก็เดินได้ครับ” คุณหมอเฉลิมศักดิ์ กล่าวพลาถมองมาทางใบเอียงที่ซุงวางไปมาช้า ๆ

“ดิฉันจะบริจาคนมให้ะคะ และขอรับอุปการะช้างน้อยตัวนี้ รู้สึกถูกชะตานะคะ ดูแววตาเขาสิคะ น่าสงสารออก ขนตายาวเขียว น่ารักจัง” คุณหญิงพุดพลาถจ้องมองใบเอียงด้วยความสงสารและมีเมตตา

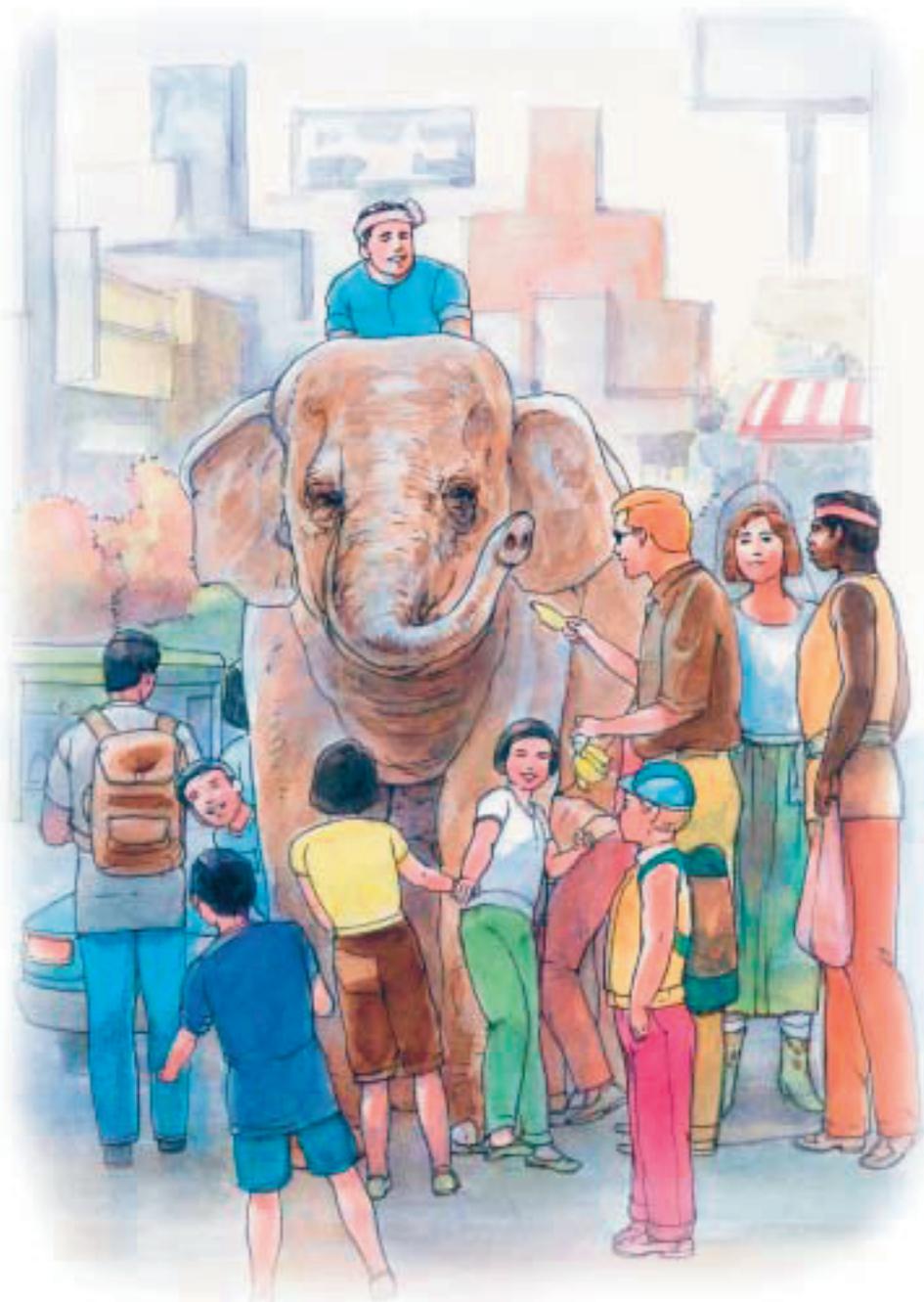
“แล้วเขากินนมอะไรหรือคะ จะได้จัดหาได้ถูกต้อง ดิฉันทราบมาว่า ต้องเป็นนมชนิดพิเศษสำหรับลูกช้างโดยเฉพาะใช้ไหมคะ” คุณหญิงถาม

“ก็..ใช่ครับ นมพิเศษสำหรับให้ลูกช้างกิน ถ้ากินนมธรรมดา ก็..อาจทำให้ท้องเสียได้ และก็..อาจทำให้ช้างถึงตายได้ครับ” คุณหมอเฉลิมศักดิ์อธิบายส่วนคุณหมอสิทธิเดชซึ่งกำลังตรวจดูสายน้ำเกลือที่ให้กับใบเอียงหันมากล่าวเสริม

“จริงครับคุณหญิง คราวก่อนมีลูกช้างเพศเมีย อายุราว ๆ ห้าขวบ ถูกรถยนต์ชน นำมารักษา พวกเราพยายามดูแลอย่างดี แต่ปรากฏว่าความช้ำเกิดหวังดี เอนามธรรมดาให้ช้างกิน ลูกช้างเลยท้องเสีย ต้องช่วยกันจะละหัวนให้ยาปฏิชีวนะมาเชื้อโรค ให้น้ำเกลือตั้งหลายลิตร คิดว่าไม่รอดเสียแล้ว โชคดีที่ช้างยังอยู่กับเรา รักษาได้ทัน”

“ตัวเขาน่าดีไหนคะ ทำไมถึงถูกรถชนได้ล่ะคะ” คุณหญิงถามอย่าง
สนใจ

“ตัวใหญ่กว่าเจ้าตัวนี้หน่อยหนึ่งครับ ถูกรถชนในตลาดตอนมืดแล้ว
นี่ก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งนะครับ เรื่องข้างเรื้อน แก่ยากครับ” คุณหมอสัทธา
เดชส่ายหน้า ยิ้มเครียด ๆ

๕. กลิ่นความดี

บรรยากาศรอบตัวไบเอียงดูเคร่งเครียด ไบเอียงรู้สึกได้ถึงเสียงพูดคุยที่แต่ละคนพยายามเสนอแนวคิดในการแก้ปัญหาต่าง ๆ แต่มันเกี่ยวข้องกับอะไรกับไบเอียง ไบเอียงไม่รู้ ไบเอียงรู้แต่เพียงว่า ตอนนีไบเอียงเจ็บระบมไปทั้งตัว แล้วไบเอียงก็คิดถึงแม่ด้วย ปานนี้แม่จะเป็นห่วงไบเอียงมากแค่ไหน เสียงมนุษย์คุยกันต่อไป

“ผมทราบมาว่าพวกช่างเร่ร่อนนี้ เขาทำเป็นธุรกิจ มีนายทุนออกจ้างให้เช่า นายทุนนี้มีช่างเป็นร้อย ๆ ตัวเลยนะครับ มีช่างสองพวกให้เช่า คือ ลูกช่างกับช่างแก่ พวกช่างแก่นี้ซื้อมาจากทางเหนือ ช่างแก่พวกนี้ทำงานไม่ไหวแล้ว แรงน้อย ลากซุงก็ไม่ไหว ยิ่งเดี๋ยวนี้ไม่มีการทำไม้ซุงแล้ว ช่างพวกนี้ก็ตกงาน แล้วช่างแก่ก็เหมือนคนแก่แหละครับ ใจดี เข้ากับคนได้ง่าย ความช่างใหม่ ๆ ก็คุมได้ ไม่เป็นอันตราย” คุณหมอลิทธิเดชส่ายหน้าอีกครั้ง แสดงอาการเป็นห่วงอย่างเห็นได้ชัด

“ส่วนลูกช่างก็ยังเป็นช่างเด็ก ๆ อยู่ ควบคุมได้ง่าย ความรู้สอนให้ทำอะไรก็ทำ เขาก็เลยเอามาเร่ร่อนหากินในเมือง อาศัยคนไทยเป็นคนจับส่งสาร พอเห็นช่างก็ส่งสาร ซื่อกลัวยที่ความกลัวหมาให้ช่างกิน ก็เลี้ยงทั้งคนทั้งช่างแหละครับ ออกเดินไปเรื่อย ๆ ตามถนนตั้งแต่เย็นจนมืด จนดึก แล้วก็เกิดปัญหาจนเป็นข่าวอยู่บ่อย ๆ เดี่ยวตกหลุม ตกบ่อ ตกท่อ ตกถนน ถูก

รถยนต์ชน ช้างหนุ่มบางตัวเครียดจัดทำร้ายควาญ ทำร้ายชาวบ้านก็มี” คุณ
หมอสติธิเดช หันมาทางหัวหน้าเกษมสันต์ ชวนให้ร่วมออกความเห็น

“ปัญหาเรื่องช้างนี้ มันเกิดมาจากผลประโยชน์ของพวกนายทุนทั้งนั้น
นะท่านหัวหน้า ทั้งช้างบ้าน ช้างป่า มีปัญหาจากนายทุนทั้งนั้น”

“ก็คงจะจริงนะคะ เมื่อตะกี้ ดิฉันฟังในที่ประชุม รู้สึกไม่สบายใจเลย
นะคะ หรือท่านหัวหน้า ว่าอย่างไรคะ” คุณหญิงหันมาทางหัวหน้าเกษมสันต์
รอฟังความคิดเห็น

“ครับ ก็อย่างที่คุณหมอสติธิเดชว่านั่นแหละครับ ที่ผมทราบ
จากรายงานเก่า ๆ เดิมทีที่ดินแถบนี้ที่เกิดปัญหาเป็นเขตป่าสงวนทั้งหมด ต่อ
มาทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ขอเช่าที่ดินจากกรมป่าไม้ แล้วเอามาจัด
สรรให้ชาวบ้านเกษตรกรเช่าเป็นที่ทำกินอีกทอดหนึ่ง แต่ปรากฏว่ามีนายทุน
ปลอมเป็นชาวบ้านเข้ามาเช่าที่ดิน แล้วก็บุกรุกถางป่าลึกเข้าไปถึงถิ่นที่ช้างหา
กิน เอรอดแทรกเตอร์ไถพรวน ๆ เกินจากขอบเขตที่ขอเช่าไว้ ลงทุนปลูก
สับปะรด ช้างมันจำที่หากินของมันได้ มันก็เลยมากินสับปะรด ก็เลยเกิด
เรื่องทะเลาะกันระหว่างคนกับช้าง นี่ถ้านายทุนไม่ โลกมาก ก็คงไม่เกิดปัญหา
นี้ ” หัวหน้าเกษมสันต์ลำดับเหตุการณ์

ไบเอียงฟังไม่รู้หรือว่ามนุษย์คุยเรื่องอะไร แต่ไบเอียงก็พยายามจับ
ระดับเสียง แยกแยะกลิ่นของแต่ละคนที่มีกลิ่นเฉพาะตัว อย่างรับรู้ในความ
ปรานีห่วงใย อย่างน้อย มนุษย์ที่ห้อมล้อมอยู่นี้ ก็คงไว้ใจได้ว่าไม่เป็นอันตราย
สำหรับไบเอียง แต่ไบเอียงก็คิดถึงแม่ คิดถึงแม่พังนวล และแม่พังอ่อน

“แม่ครับ แม่อยู่ไหน มาช่วยไบเอียงด้วย ไบเอียงเจ็บ ไบเอียง
กลัว แปร้น แปร้น”

“อู๊ย ลูกช่างร้องอีกแล้ว มันคงเจ็บนะคะ คงคิดถึงแม่ด้วย” คุณ
หญิงตกใจเล็กน้อย

“ไม่เป็นไรนะลูก อีกไม่กี่วัน หนูก็หายแล้วนะ” คุณหญิงปลอบโยน
เอียง รวากับรู้ภาษากัน

“ก็คงต้องดำเนินการอย่างที่ท่านศิริพลแจ้งในที่ประชุม ไขใหม่คะ”
คุณหญิงถาม

“ใช่ครับ ตอนนั้นเราเรียกคืนที่ดินที่นายทุนบุกรุกกลับมารวมเข้าเป็น
พื้นที่ของอุทยาน ต่อมาก็แบ่งที่บางส่วนเป็นโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพ
ป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อฟื้นฟูสภาพ
ป่าให้กลับมาเหมือนเดิม อย่างที่คุณหญิงทราบนี่แหละครับ”

“ดิฉันทราบมาว่า ตอนนั้นเริ่มปฏิบัติการแล้วใช่ไหมคะ” คุณหญิงซัก
ต่อ

“ครับ เริ่มแล้วครับ เรามีคณะกรรมการหลายคณะ คณะทำงานแรกนี้
ท่านศิริพลท่านดำเนินการเอง เป็นคณะทำงานประสานงานโครงการ ทำหน้าที่
แก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวน ก็ขอให้พวกที่เข้าไปทำไร่ เขาออกไป คืน
พื้นที่ให้โครงการพระราชดำริ ถือว่าถวายแก่ในหลวง เขาก็เข้าใจ ร่วมมือ
คืนะครับ ถวายที่ดินให้” หัวหน้าที่เกษมสันต์อธิบาย โยหน้ายิ้มแย้มอย่าง
คนอารมณ์ดี

“อู๋ย ดิฉันนะคะ ที่เขาคืนที่ดินถวายในหลวง ด้วยพระบารมีของ
พระองค์ท่านแท้ ๆ แล้วก็ป็นวาสนาของพวกเราด้วยนะคะ” คุณหญิงยิ้ม
ด้วยความยินดี

“ครับ ดีครับ ส่วนคณะทำงานที่สอง ทำงานด้านอนุรักษ์และฟื้นฟู
ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นชุดของพวกผม รับผิดชอบฟื้นฟูสภาพป่า
ปลูกต้นไม้ ปลูกพืชอาหารช้าง ชั้นแรกนี่ก็ต้องปลูกไม้ยืนต้นที่ช้างไม่กิน โดย
การปลูกต้นไม้โตเร็วอย่างสี่เสียดแก่นที่มีหนาม ข่อย สนุดำ เพื่อเร่งความชุ่ม
ชื้น ส่วนพืชที่เป็นอาหารสัตว์เราก็ปลูกด้วยนะครับ แล้วเราก็สร้างฝายต้นน้ำ
แบบผสมผสานในป่า เพื่อเป็นแหล่งน้ำให้กับช้างและสัตว์ป่าอื่น ๆ ทำอย่าง

เก็บน้ำเพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นและเป็นแหล่งน้ำให้ช้างด้วยครับ” หัวหน้า
เกษมสันต์อธิบายรายละเอียด

“เท่าที่ผมทราบจากข้อมูลของมูลนิธิเพื่อนช้าง ตอนนี้ทั้งประเทศมี
ช้างไม่ถึงห้าพันตัว เป็นช้างบ้านหรือช้างเลี้ยงราว ๆ สองพันเจ็ดร้อยกว่า
เชือก ส่วนช้างป่าเหลือแค่เพียงประมาณราว ๆ สองพันตัว ก็ลดลงมากครับ
ลดจากเมื่อห้าสิบปีที่แล้วถึงสิบเท่า นับเป็นโชคของคนไทยนะครับที่ ในหลวง
ทรงมีโครงการพระราชดำริ กั้นพื้นที่ไว้ เป็นพื้นที่ฟื้นฟูสภาพป่า ก็ถือว่าอนุรักษ์
ช้างป่าไปในตัว ทีนี้ระบบนิเวศของป่าก็คงสมบูรณ์ขึ้นเพราะมีช้างป่า”

หัวหน้าเกษมสันต์กล่าวอย่างภาคภูมิใจที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบโครงการ
ไบเอียงเริ่มคุ้นเคย เสียงพูดของมนุษย์ รับรู้ได้ด้วยสัญชาตญาณว่า มนุษย์พวก
นี้สื่อสารอย่างอารมณ์ดี ไม่เป็นอันตราย แต่ตอนนี้มีใครเป็นห่วงไบเอียงบ้าง
ไบเอียงเจ็บ ไบเอียงคิดถึงแม่ น้ำตาเริ่มรินไหลออกมา

“แป๊นน... แม่ครับ แม่อยู่ไหน มาช่วยไบเอียงด้วย ไบเอียงเจ็บ”

ทุกคนตกใจเสียงร้องของไบเอียง อุทานเกือบพร้อมกัน ต่างคนต่าง
หันมาหัวเราะ คุณหญิงยิ้มเข้าหาไบเอียง

“โถ เจ็บหรือลูก ทนเอาหน่อยนะ อีกไม่นานก็หายแล้ว” ยิ้มพलग
ส่งสายตาอ่อนโยนมาที่ไบเอียง หัวหน้าเกษมสันต์ ยิ้มให้อย่างปรานี หันมา
ทางผู้หญิงอีกท่านหนึ่ง พलगว่า

“คณะสุดท้ายนี้เป็นของท่านสุพิชชา ครับ”

“ค่ะ คณะของดิฉันทำงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้กับ
คนในพื้นที่ บริเวณบ้านรวมไทย บ้านพูนอน บ้านย่านซื่อ แล้วก็บ้านยางชุม
ค่ะ แรก ๆ ก็ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ค่ะ แล้วก็ส่งเสริมให้หันมาปลูกหม่อนเลี้ยง
ไหม ชาวไร่แถบนี้ก็ให้ความร่วมมือดีมากค่ะ หันมาทำอาชีพที่โครงการพัฒนา
ให้ ไม่ปลูกสับปะรดให้เป็นปัญหาอีก ทำให้การแก้ปัญหาความขัดแย้ง

ระหว่างคนกับช้างตกลงไป” ท่านสุพิชชาหันมาเรียนคุณหญิง ยิ้มด้วยแววตาสดใส ก่อนกล่าวต่อ

“คุณหญิงคะ วันที่สิบสามเดือนมีนาคมของทุกปีเป็นวันช้างไทยค่ะ ทางชมรมคนรักช้างป่า เขาร่วมกับอุทยานแห่งชาติกุยบุรีจัดกิจกรรม สัปดาห์นับช้างป่าค่ะ ปีนี้ฉันขอทาบตามคุณหญิงไว้ก่อนนะคะ ขอเชิญเป็นประธานในพิธีเปิดนะคะ แล้วก็ยังมีอีกงานนะคะ โครงการทางชีวภาพด้านป่าไม้และสัตว์ป่าแบบบูรณาการเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และ พันธุ์พืช.....”

“ฮุม... แปร๊นแปร๊”

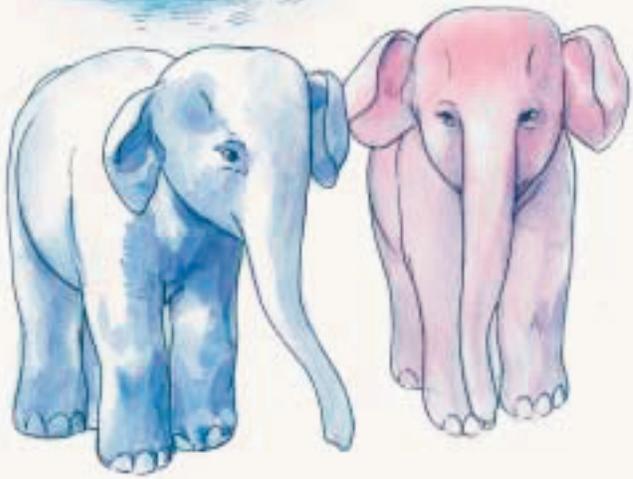
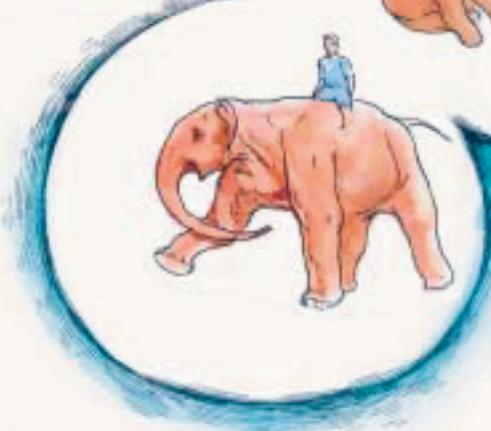
ทุกคนสะดุ้งเฮือก เงียบกริบลงทันใด เสียงร่ำร้องนั้นใกล้มาก ราว ๆ ไม่เกินสามสิบเมตร

นายสัตวแพทย์เฉลิมศักดิ์ชะเง้อมองออกไปนอกอาคาร ห้างออกไปตรงดงหญ้าคา โขลงช้างราวสิบตัวชูงวงกันขวั๊กไขว้ไปมา

“ไบเอียง ได้ยินเสียงแม่ไหมลูก แปร๊น แปร๊น”

“เสียงช้างป่าไซ้ไหมคะ” คุณหญิงยกมือขึ้นทาบอก ตกใจเล็กน้อย หันซ้ายหันขวา

“หรือว่าแม่ของคุณช้างมาตามคะ”

๖. เพื่อน(ข้าง)บ้าน

กว่าสี่สัปดาห์แล้ว ไบเอียงยังคงอยู่ในเรือนพยาบาลข้าง ในเขตอุทยานแห่งชาติกุยบุรี ต่มนมที่คุณหมอเฉลิมศักดิ์จัดมาให้ได้มากขึ้น แวตาสดใสขึ้น แผลต่าง ๆ หายสนิทดีแล้ว รู้สึกได้ว่าร่างกายแข็งแรงขึ้น และเริ่มคุ้นเคยกับมนุษย์รอบข้าง โดยเฉพาะลุงสามารถและนายสัตวแพทย์ทั้งสองท่าน ที่ให้การรักษาเอาใจใส่เป็นอย่างดี จนไบเอียงคุ้นกับกลิ่นเม็ดทานี้ ขาข้างที่ใส่ฝือกยันได้แล้ว ไบเอียงลุกขึ้นยืนได้แล้ว ดีใจจังเลย

ลุงสามารถเป็นกลิ่นที่ไบเอียงวางใจมากเป็นพิเศษ ถึงจะไม่มิกลิ่นชะมดเห็ดผสมยางไม้ในป่าแบบคุณหญิง แต่กลิ่นของลุงก็บอกไบเอียงได้ว่าปลอดภัย ไม่เป็นอันตราย อย่างไรก็ตาม ไบเอียงก็ยังร้องไห้คิดถึงแม่อยู่ตลอดทุกคืน ไบเอียงจะได้ยินเสียงแม่ฟังนวลร้องเรียกอยู่ไม่ไกล แต่แม่ก็ไม่ได้บุกเข้ามาหาไบเอียง แม่คงรู้ว่าไบเอียงยังไม่หาย และแม่คงรู้ด้วยสัญชาตญาณว่า มนุษย์กลุ่มนี้ช่วยรักษาอาการบาดเจ็บให้ไบเอียง

รอสักหน่อย รอให้ไบเอียงหายสนิทก่อน หายเมื่อไหร่ ไบเอียงจะกลับไปคุยเรื่องมนุษย์ที่ไบเอียงคุ้นเคยให้แม่ใหญ่ฟังโอน แม่พังนวล ป่าน้ำทั้งหลาย ได้ฟังว่า ไบเอียงพบแล้ว ไบเอียงพบมนุษย์ที่ไม่เป็นอันตรายแล้ว มนุษย์ที่มีแต่ความเมตตา ช่วยให้ไบเอียงได้กินอิมเวลาที่ไบเอียงหิว ได้อยู่ในที่ ๆ สะดวกสบาย ไม่ถูกฝนถูกแดด แล้วยังมีคุณหม่อีกสองท่านที่ช่วยให้ไบเอียงหายเจ็บทุกคนที่นี้ดีกับไบเอียง คอยให้กำลังใจไบเอียงตลอดเวลา ไม่มีใครทำให้ไบเอียงต้องหวาดกลัว ไม่มีใครทารุณโหดร้ายกับไบเอียงเหมือนกับที่แม่ใหญ่กลัว แต่ไบเอียงยังสงสัยว่า ถ้าไบเอียงหายดีแล้ว คุณหม่อะจะปล่อยให้ไบเอียงไปอยู่กับแม่หรือเปล่า

สายวันนั้น ไบเอียงได้กลิ่นควันน้ำมันแบบที่เคยได้กลิ่นจากรถที่ไปกวาดป่า เสียงผู้คนโหวกเหวก เรียกกันขวกไขว่ ไบเอียงมองออกไปทางช่องเห็นมนุษย์แปลกหน้าลึบกว่าคน กำลังช่วยกันยกข้างฟังขนาดใหญ่กว่าไบเอียงเล็กน้อย ลงจากท้ายรถคันนั้น

“ลุงสามารถ ลุงสามารถ คุณหม่ออยู่ใหม่ครับ” เสียงคนขับรถตะโกนเรียกลุงสามารถอย่างลุกี้ลุกุลน

“ลุงสามารถ ลุงสามารถ คุณหม่ออยู่ที่ไหนครับ ช่วยทีครับ มีลูกข้างท้องเสีย ส่งมาจาก ลานแสดงช้างหัวหิน” ชายคนนั้นยังคงตะโกนเรียกลุงสามารถเสียงกระชั้นถี่

“มีอะไรหรือครับ ลูกข้างเป็นอะไรหรือครับ” ลุงสามารถลุกออกไปจากบริเวณที่ไบเอียงอยู่ พอดีกับคุณหมอสิทธิเดชก้าวลงมาจากอาคารสำนักงาน

“คุณหม่อ ช่วยทีครับ ฟังไปลาท้องเสียครับ ถ่ายไม่หยุด ผมเป็นห่วงกลัวจะไม่รอด เลยพามาหาหม่อที่นี่ครับ ผมอยู่ที่ลานแสดงช้างหัวหินครับ มีคุณหม่อนี้แหละครับที่อยู่ใกล้ที่สุด จะพาไปโรงพยาบาลสัตว์กำแพงแสนที่นครปฐม ก็กลัวจะไม่ทันการ คุณหม่อช่วยทีนะครับ”

คุณหมอลิทธิเดชหันมาทางมนุษย์ลึบกว่าคนที่กำลังลุกทุเลช่วยกันยกขอบผ้าใบหนาที่ทำเป็นเปลใส่ข้างพังโลลา พลังกวักมือเรียก ให้ยกมาทางเรือนพยาบาลที่ใบเอียงอยู่

“เอามาทางนี้ครับ ยกมาทางนี้เลย นั่น ๆ เอามาไว้ทางนี้ครับ” คุณหมอชี้มือไปที่อีกฟากหนึ่งของเรือนพยาบาลที่ใช้แผ่นผ้าคอนกรีตกันเป็นช่องไว้

“ข้างชื่ออะไรครับ ท้องเสียหรือครับ นี่ตั้งแต่เมื่อไหร่ครับ เมื่อวานนี้ให้กินอะไรเข้าไปบ้างครับ” คุณหมอซักถามอาการอย่างละเอียด พลังหีบแฟ้มออกมาจาด

“ชื่อโลลาครับ เป็นข้างพังอายุหกปี เมื่อวานนี้ตอนกลับจากการแสดงโชว์ ผมก็ให้กินหญ้ากินเกลือตามปกติ พอตอนค่ำออกไปโชว์อีกรอบ กลับเข้ามาก็ยังดี ๆ อยู่เลยครับ มาเมื่อเช้ามืดนี้เอง ท้องเสียถ่ายไม่หยุด ร้องเรียกผมใหญ่ พอผมเข้าไปดู เห็นถ่ายเหลวพรวดพราด ผมเลยรีบบอกพรรคพวกให้พามาที่นี่แหละครับ” ความญคนนั้นเล่า คุณหมอมจดย่างรวดเร็ว ปิดแฟ้มหันมาทางพังโลลา

“ว่าไงโลลา ให้หมอตราชดูหน่อยนะ อ้อ มีไข้เล็กน้อย เดี่ยวให้น้ำเกลือหน่อยนะ แล้วก็ฉีดยาปฏิชีวนะฆ่าเชื้อโรคหน่อยนะ คุณหมอเฉลิมศักดิ์มาช่วยผมหน่อยครับ สงสัยพวกนักท่องเที่ยวกองเอามือไปจับถูกปากลูกข้าง”

“ครับ ก็..คงทำนองนั้นแหละครับ เดี่ยวผมจะเตรียมน้ำเกลือนะ พวกควาญออกไปรอข้างนอกก่อนนะครับ” คุณหมอเฉลิมศักดิ์ขยับแว่นตาก่อนหันไปบอกพวกที่ตามเข้ามา พวกนั้นค่อย ๆ ททยอยออกจากเรือนพยาบาล มีบางคนชะเง้อมองมาทางช่องที่ใบเอียงยื่นอยู่ ใบเอียงซุงวงร้องจิ้น ตามสัญชาตญาณกลืนข้างต่างถิ่นที่ติดตัวมนุษย์พวกนี้มา บอกใบเอียงว่า มนุษย์พวกนี้อยู่กับข้าง

คุณหมอทั้งสองท่านสาละวนอยู่กับข้างพังที่อยู่ในช่องช่องถัดไป ได้ยินเสียงพูดคุย สอบถาม ใบเอียงไม่ได้ใส่ใจกับระดับเสียงที่ได้ยิน แต่กลับ

สนใจเสียงครงเบา ๆ ของข้างฟังก์ที่อยู่ในช่องตรงอีกฟากหนึ่งของอาคาร เสียงนั้นฟังดูอ่อนเปลี้ยและหมดแรง ไบเอียงหูตั้ง รู้สึกตื่นเต้น ไบเอียงยังไม่เคยพบหรือเห็นข้างจากที่อื่นเลย นอกจากข้างในโหลงแม่ฟังก์โอนสิบเอ็ดตัว ข้างฟังก์ตัวนี้คงเป็นเพื่อนให้ไบเอียงคลายเหงา คลายความคิดถึงแม่ฟังก์นวลและแม่ฟังก์อ่อนไต้บั้งในตอนนี

“แปร้น..โอย ปวดท้อง ปวดท้องจ้งเลย” เสียงข้างฟังก์ไลลาคร่ำครวญ

ไบเอียงอยากเข้าไปดูใกล้ ๆ แต่ขาของไบเอียงยังติดเฟือกอยู่ แล้วยังมีโซ่เส้นเล็ก ๆ คล้องเฟือกไว้อีก พวกมนุษย์คงไม่ยอมกาให้ไบเอียงไปไหนในตอนนี

“แปร้น ผมซ้อไบเอียงนะ” ไบเอียงส่งเสียงเพื่อให้รู้ว่า มีข้างอยู่ที่นี่อีกตัวหนึ่ง

“ฮุม...” มีเสียงตอบรับดังมาเป็นเชิงรับรู้ จากนั้นทุกอย่างก็เงียบสงบ เมื่อยามค่ำมาถึง ไบเอียงหันมาทางถาดอาหารที่ลุงสามารถวางไว้ ไบเอียงเริ่มกินอาหารไต้บั้งแล้ว เป็นพวกกล้วยสุก กินไป ยืนโคลงตัวไป คิดถึงแม่ไป คินนี้แม่จะมาหาอีกหรือเปล่านั้น ถ้าแม่มา แม่ส่งเสียงให้ไบเอียงรู้หน่อยนะครับ พอคิดถึงแม่ขึ้นมา ไบเอียงก็จะซุงวงขึ้น กระพ้อโบหู แกว่งหาง ส่งเสียงร้องเรียกแม่

“แปร้น... แม่ครับ ไบเอียงอยู่ในนี ไบเอียงคิดถึงแม่” เสียงของไบเอียงปลุกให้ข้างฟังก์ไลลาขยับตัวส่งเสียงบั้ง

“เธอร้องหาแม่หรือ พลายน้อย แม่เธออยู่แถวนี้หรือ” เสียงถามมาจากฟากตรงข้าม

ไบเอียงไม่ได้ตอบ แต่กลับถามสวนไป

“เธอเป็นอย่างไรบั้ง หายหรือยัง”

“ค้อยยังซู้แล้วละ หายปวดท้องแล้ว แต่ยังเปลี้ย ๆ อยู่เลย” มีเสียงตอบกลับมาเบา ๆ

“เธอชื่ออะไรเหรอ ฉันชื่อไบเอียง อายุสองปีแล้ว” ไบเอียงเริ่มคุย

“ฉันชื่อโลลา อายุหกปีแล้ว ฉันเป็นดารานะ อยู่ที่ลานแสดงข้างหัวหิน
ฉันทำได้หลายอย่าง พวกมนุษย์ชอบฉันมาก เวลาที่ฉันแสดง” โลลาคุย
ให้ไบเอียงฟัง

“เธอร้องหาแม่เหรอ ฉันไม่เห็นแม่มาสองปีแล้ว แม่ฉันอยู่ต่างจังหวัด
เป็นช่างนักแสดงเหมือนกัน แสดงในงานแสดงช้างสุรินทร์ เธอเคยได้ยินไหม”

“ไม่เคยหรอก ฉันอยู่ในป่าใกล้ ๆ นี้เอง ไม่เคยออกไปไกลเกินไร่
สับปะรด แค่นี้ไร่สับปะรดก็น่ากลัวแล้ว พวกมนุษย์น่าจะกลัวจะตาย” ไบเอียง
โถงวงไปมา โคลงตัวเล็กน้อย

“พวกมนุษย์ที่เธอพบคงเป็นพวกใจร้ายใจดำ ชอบทำร้ายสัตว์ เพื่อ
คอยปกป้องผลประโยชน์ของพวกเขาละสิ ฉันโชคดีกว่า พวกมนุษย์ที่ฉัน
พบมีแต่ใจดีทั้งนั้น” โลลาคุย

“แต่ก็เป็นธรรมดาเพราะพวกมนุษย์กลัวหาผลประโยชน์จากพวก
เราทั้งนั้น พวกที่ฉันอยู่ด้วยก็หาผลประโยชน์จากพวกฉันเหมือนกัน ถึงเขาจะใจ
ดี เลี้ยงดูฉันอย่างดี แต่ก็บังคับให้ฉันแสดงอยู่นั้นแหละ วันละตั้งสองรอบ บ่าย
รอบหนึ่ง คำอีกรอบหนึ่ง กว่าจะได้พัก กว่าจะได้อาบน้ำ ก็เหนื่อยแล้ว ไม่รู้
ว่าเมื่อไหร่จะพอ ฉันชอบอาบน้ำนะ แล้วเธอละ” ฟังโลลาขงวงขึ้นเล็กน้อย
ถามไบเอียง

“ฉันชอบอาบน้ำเหมือนกัน ชอบมากด้วย แม่ฟังนวลพาฉันไปอาบ
น้ำที่โป่งน้ำซับ แม่ฟังนวลสอนให้ขึงวงสูง ๆ เวลาอาบน้ำ ฉันได้เล่นโคลนด้วย”
ไบเอียงคุยอวด

“โคลนเหรอ ดีจังเลย ฉันไม่เคยอาบโคลนเลย อาบแต่น้ำสายยางที่
เขาฉีดให้อาบ ถึงมันจะสนุก แต่มันก็มีกลิ่นคล้ายยางขม ๆ หน้อย ๆ” โลลา
ก้มหน้าลงเปรยเบาๆ คงหมายถึงกลิ่นคลอรีน

“ฉันยังได้อาบน้ำด้วย ฉันรู้วิธีฟันฝุ่นด้วย ฝุ่นในป่าแถบนี้ มีกลิ่นดี”

ไบเอียงคุยอีก

“ฉันก็ฟันฝุ่นเป็น แต่ฝุ่นที่ดูได้ เหมือนกลิ่นเขม่าควัน” แวตาลีลา
ดูเหงาลง

“ฉันมีแม่ใหญ่ ชื่อแม่พังโอน ใจดีแล้วก็รักฉันมากด้วย ชื่อไบเอียง
นี้ แม่ใหญ่ของฉันตั้งให้ แม่ใหญ่ของฉันรู้ทุกสิ่งทุกอย่างในป่าแถบนี้ดี แม่ใหญ่
พาฉันไปทุกที่ ข้ามเขาเป็นลูก ๆ เข้าไปเที่ยวในป่าลึก ลงเล่นน้ำในแอ่งน้ำตก
ในป่า เราไม่ต้องกลัวสัตว์อะไรเลย สัตว์ทุกชนิดเกรงใจเราหมด” ไบเอียงคุย
ฟังอย่างภาคภูมิใจ พลางนึกในใจ ขนาดเสียสละเมฆยังเกรงใจแม่ใหญ่เลย

“ดีจังเลยนะ เธอมีชีวิตอิสระ ไม่ต้องถูกกักขังเหมือนฉัน ฉันไม่เคย
ได้ไปเที่ยวไหนไกล ๆ เลย ต้องอยู่ฝึกหัดทำทำทางต่าง ๆ ไว้แสดงให้พวก
มนุษย์ดู” โลลาพูดเหมือนรำพัน

“ฝึกทำทางอะไรหรือ” ไบเอียงถาม

“ก็ ฝึกเข้าแถว ฝึกเดินจับหากันเป็นแถว ฝึกเป่าแตรเสียง ฝึกเตะ
ลูกหนังกลม ๆ แล้วก็ฝึกใช้ไม้เล็ก ๆ ละเลงสีต่าง ๆ ลงบนโครงผ้าใบ พวก
มนุษย์ชอบมาก เวลาฉันทำทำทักทาย”

“ทำอะไรหรือ ลองทำให้ฉันดูหน่อยได้ไหม” ไบเอียง
ถามอย่างอยากรู้

“ก็ย่อตัวลง ชูวง พยักหน้า แล้วก็ส่งเสียงทักทาย ก็เท่านั้น เอาไว้
ให้ฉันหายดีก่อนนะ แล้วฉันจะสอนให้”

“เธอกินอะไรเข้าไปหรือ ถึงได้ท้องเสีย” ไบเอียงซักอีก

“ฉันเองก็ไม่แน่ใจ อาจจะเป็นหวานเย็น ที่เด็กผมแดงคนนั้นยื่นให้
จริงสิ น่าจะใช่หวานเย็นจริง ๆ ด้วย ฉันเองก็ตะกละไปหน่อย กินเข้าไปไม่
ทันคิด ที่จริงมนุษย์ที่ฉันไปอยู่ด้วย เขาก็เลี้ยงดูฉันอย่างดีนะ ฉันไม่ต้องออกไป
หากินก็มีกิน” โลลาพูดเหมือนคุยอวด

“ดีจังเลยนะ มีอาหารกินตลอด ไม่ต้องออกหากิน” ใบเอียงทำท่ารำพึง ขยับใบหูไปมา

“จะว่าดีก็จริงนะ แต่คงสู้เธอไม่ได้ เธอมีโอกาสดีกว่าฉันมากมาย ได้ท้องไพร เรียนรู้ชีวิตตามสัญชาตญาณที่ควรจะเป็น แต่สำหรับฉัน มันเสียโอกาสไปตั้งแต่ฉันเกิดแล้ว”

“เธอเกิดที่ไหนหรือ ที่หัวหินหรือเปล่า” ใบเอียงถาม

“ไม่ใช่หรอก ฉันเกิดที่ปางช้างบ้านตากกลาง ที่ท่าคูม จังหวัดสุรินทร์ โน่น มีช้างในปางหลายเชือก ตอนเกิดมาก็มีแม่รับที่ความูจัดหาไว้ให้ ได้กินนมของแม่ตัวกับแม่รับ อยู่ไม่ถึงสองปีก็มากินนมผง พอโตมาหน่อย พวกความูก็จับมาฝึกให้แสดงท่าทางต่าง ๆ แล้วก็ขายฉันให้กับเจ้าของลานแสดงช้างที่หัวหิน ฉันเลยได้มาอยู่กับความูคนปัจจุบัน” โลลาเล่าความหลัง

“ขาย เป็นอย่างไรหรือ ทำไมต้องขาย” ใบเอียงถามแบบไม่เข้าใจ ใบเอียงเคยได้ยิน

แม่ใหญ่เล่าเรื่องที่มนุษย์ขายสับปะรดไม่ได้ แต่ก็ไม่ได้สนใจว่าขายคืออะไร

“พวกมนุษย์มีวิธีการในการเปลี่ยนคนดูแลใหม่ เปลี่ยนที่อยู่ใหม่ให้กับพวกเราโดยแลกเปลี่ยนเป็นมูลค่าตามกระดาษเรียกว่าขาย ฉันยังโชคดีนะที่คนเลี้ยงเดิมพาฉันมาขายที่ลานแสดงช้างที่หัวหิน ไม่พาฉันไปตระเวนตามถนนในตัวเมือง” โลลาอธิบายเรื่องที่ถูกขายให้ใบเอียงฟัง

“ที่ปางช้างหัวหิน มีแม่พังจุ่ม แม่ช้างแก่ที่อยู่ด้วยกัน เล่าให้ฉันฟังว่า ก่อนที่แกจะมาอยู่ปางช้าง แกเคยถูกความูที่ไม่คุ้นเคยพาไปตระเวนในตัวเมือง ร้อนก็ร้อน ต้องเดินบนถนนยางดำ ดมควันเขม่าของรถตลอดวัน ทั้งวันไม่มีโอกาสได้ลงเล่นน้ำ ความูที่ถือกล้วยไว้ก็ไม่ยอมให้แกกิน ต้องรอให้มีคนเอากระดาษมาแลก จึงจะได้กิน แล้วก็ได้กินเป็นคำ ๆ ไม่ทันได้อิ่มก็ต้องเดินต่อไป ตระเวนอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ มองเหมือนถูกทรมาน เป็นช้าง

พเนอร์ อย่างไรก็ตามไม่รู้ ว่าไปแล้ว มนุษย์ก็เอาเปรียบพวกเรายู่ตลอด” โลก เล่าขี้ดยาว พร้อมทำท่าทางประกอบต่าง ๆ นานา งวงและใบหูขยับตลอด

“น่าสงสารจริงเลยนะ เป็นแม่แก่แล้วยังต้องไปเดินขอความสงสาร แม่ แก่ของใบเอียงหมายถึงแม่ใหญ่พังโอนนะ พาใบเอียงไปกินอาหารจนอิ่ม แล้ว ยังพาใบเอียงไปหลบร้อนใต้ต้นไม้ใหญ่ในป่าลึก นึกจะหลับก็หลับอยู่ตรงนั้น พอหิวก็ออกหากินไป มีอาหารให้กินทั้งป่า” ใบเอียงคุ้ยไปโคลงตัวไป งวงแก่ง ไกวไปมาอย่างอารมณ์ดี ก่อนจะเอ่ยชวนโลกว่า

“เธอจะลองไปอยู่ป่ากับฉันไหม แม่พังนวลของฉันใจดีนะ แม่ใหญ่ พังโอนก็ใจกว้าง รับผิดชอบพวกเราทุกตัว”

“ฉันเคยอยู่แต่ในเมือง แวดล้อมด้วยผู้คนมากมาย ฉันคงไม่สามารถ ดำรงชีวิตในป่าแบบเธอได้ ใบไม้ใบหญ้าชนิดอื่น ฉันก็กินไม่เป็น ไม่รู้จักด้วย ว่าอันไหนกินได้ อันไหนกินไม่ได้ จะนอนที่ไหน จะอาบน้ำที่ไหน ก็ไม่คุ้น เคย ชีวิตของฉัน มันเป็นชีวิตของข้างบ้าน ถ้าไปอยู่ป่า คงลำบาก ว่าแต่เธอ จะไปอยู่ลานแสดงช้างที่หัวหินกับฉันไหม” โลกถามย้อนกลับ พลางกล่าว ต่อ

“ลูกข้างขนาดเธอนี้ ขนาดกำลังพอเหมาะเลย ฝึกหัดได้ง่าย ปางช้าง ที่ฉันอยู่ มีความใจดีตั้งหลายคน แต่ละคนก็เก่ง ๆ ทั้งนี้ รู้วิธีฝึกพวกเราให้ แสดงท่าทางต่าง ๆ ได้ อย่างเธอนี้ อาจจะได้เป็นคาราประจำลาน เหมือนฉัน ก็ได้ นะ พวกมนุษย์ก็ฉันทวันมผมสีแดง ที่เข้ามาดูเรา ชอบช้างเด็ก ๆ แบบ เรามาก เขายกกล้องด่ากะพริบแสงใส่เราตลอด... ไปไหม”

ใบเอียงก้มหน้าต่ำหลบตามองลงพื้น นึกถึงเรื่องพลายคดที่แม่ใหญ่ เล่าให้ฟัง ก่อนพูดด้วยเสียงแผ่วเบา

“ไปไม่ได้หรอก ฉันต้องคอยแม่อยู่ที่นี้ ฉันรู้ว่าฉันยังเล็กเกินไปที่จะไป ไหนเองได้ ถ้าฉันจะไปไหน ฉันต้องบอกให้แม่พังนวลรู้ก่อน อีกอย่าง มนุษย์

จะใจดีเหมือนกันหมดหรือเปล่า ฉันก็ไม่แน่ใจ บางคนอาจเป็นอันตราย เหมือน
อย่างที่แม่ใหญ่บอกก็ได้”

พูดได้เท่านั้น ไบเอียงก็ขู่วงขึ้น ตะโกนด้วยเสียงดัง แววดตาเป็น
ประกายสดใส

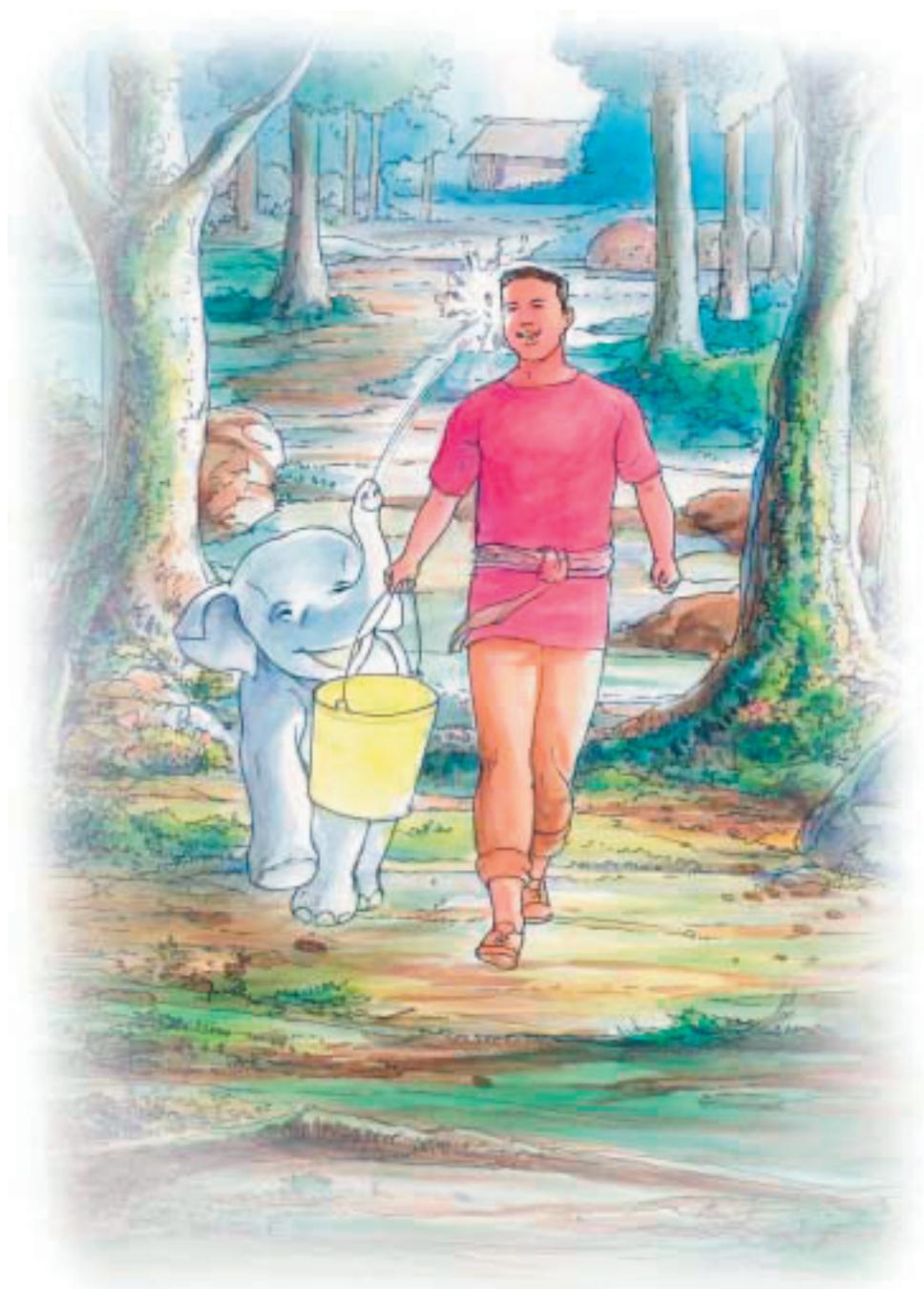
“แปร้น.. แม่ครับ ไบเอียงคิดถึง ไบเอียงหายแล้ว”

ลุงสามารถเดินมาที่ไบเอียงอย่างประหลาดใจ ถามยิ้ม ๆ แบบสงสัย
ในพฤติกรรม

“เกิดอะไรขึ้นหรือลูก ร้องเสียเสียงดังเลย”

ไม่น่าเชื่อ มีเสียงตอบรับของโหลงซ่างดังมาจากแนวป่าไม้ไกลจาก
เรือนพยาบาลที่ไบเอียงอยู่ มีทั้งเสียงแม่พังนวล แม่พังอ่อน และแม่ใหญ่

ลุงสามารถวิ่งไปเป็นครูใหญ่ ก่อนจะมองฝ่าความมืดไปยังที่มาของ
เสียงนั้น

๗. เพื่อนเล่น

เช้าวันนี้ คุณหมอสิทธิเดชและคุณหมอเฉลิมศักดิ์เข้ามาใน
เรือนพยาบาลแต่เช้า ตรงรีเข้าหาพลาซิดาที่ยืนโคลงตัวอยู่ คุณหมอเฉลิม
ศักดิ์เปิดตู้เก็บของ หยิบเครื่องมือที่จำเป็นต้องใช้ออกมาวางเรียงไว้ ก่อนหัน
ไปบอกคุณหมอสิทธิเดช

“เครื่องมือพร้อมแล้วครับหมอ พังโลลาเป็นอย่างไรบ้างครับ”

คุณหมอสิทธิเดชสวมถุงมืออย่างสองข้าง ตรวจสอบพังโลลาสักพักก็ยิ้ม
หันมาพูดว่า

“น่าจะดีขึ้นแล้วนะครับ ถ้าใส่หยุดเคลื่อนตัวแล้ว หยุดถ่ายแล้ว ไม่มี
มีไข้ เดี่ยวให้น้ำเกลืออีกสักวัน อากาศคงจะเป็นปกติ รอดดูอาการอีกสักวันหนึ่ง
น่าจะให้กลับบ้านได้”

ความขี้กังวลที่นำพังโลลามาหาหมอตามเข้ามาฟังอาการของโลลา
พยักหน้ารับคำหมอยู้งงๆ ยิ้มอย่างดีใจ

“โลลา รอดแล้วลูก ไม่ตายแล้ว พรุ่งนี้ก็กลับบ้านแล้วลูก” ความ
หันไปปลอบพังโลลา พังโลลา พยักหน้ากๆ อย่างรู้ความ แล้วส่งเสียงคล้าย
หายใจดังพรี๊ด โดยที่ความขี้กังวลไม่รู้ภาษาข้างหรือกว่า โลลาพูดกับไบเอียง
ต่างหาก

“ไบเอียง พຸ່ງนี้ฉันจะกลับแล้วนะ เธอละ จะกลับเมื่อไหร่ หายแล้วไม่ใช่เธอ”

“ฉันหายแล้ว แต่ยังไม่รู้ว่าจะได้กลับเมื่อไหร่ คุณหมอจะปล่อยไบเอียงไปหาแม่หรือเปล่ายังไม่รู้เลย”

“เธอเป็นช่างป่า คุณหมอก็คงต้องให้เธอไปอยู่ป่า ฉันเป็นช่างบ้านฉันก็ต้องกลับบ้าน เราจะมีโอกาสพบกันอีกไหมหนอ คงเป็นไปได้ยากนะถ้ามีโอกาสจริง เธอจะจำฉันได้หรือเปล่าก็ไม่รู้ แต่ฉันจำกลิ่นเธอได้เสมอ ดีใจนะที่ได้รู้จักเธอ ทำให้ได้รู้เรื่องราวของป่า”

คุณหมอทั้งสองเดินไปเดินมารอบ ๆ ตัวพังโลลาสักพักหนึ่ง จัดการให้น้ำเกลืออีกขวดใหญ่ เสร็จแล้วก็หันมาทางไบเอียง เดินยิ้มร่าเข้ามาหา ไบเอียงชูงวงขึ้นสัมผัสกลิ่นที่คุ้นเคยด้วยความดีใจ

“เป็นไงบ้าง พระเอก หายดีแล้วนี่หรือนะ ขยับเดินเป็นปกติแล้วนี่ ดีเยี่ยมให้หมอตรวจดูอีกทีนะ เดี่ยวจะผ่าเอาฝีออกออกให้ จะได้ไม่เกะกะ” คุณหมอสิทธิเดช ลูบคลำตัวไบเอียง ไบเอียงรู้สึกได้ถึงสัมผัสแห่งเมตตาของคุณหมอ

“คุณหมอเฉลิมศักดิ์ครับ คุณหมอมาร่วมผมหน่อยนะครับ ช่วยตรวจร่างกายให้พระเอกนี้หน่อย บันทึกรายละเอียดให้ด้วยนะครับ เดี่ยวผมจะพิมพ์รายงานให้คณะกรรมการทราบ” คุณหมอสิทธิเดช ขอให้คุณหมอเฉลิมศักดิ์ช่วยตรวจ แล้วหันไปบอกลุงสามารถที่คอยช่วยดูแลไบเอียง

“ลุงสามารถ ขอคีมใหญ่ตัดฝีออกให้ผมหน่อยครับ แล้วลุงช่วยจับฝีออกให้ผมหน่อย เอาไซที่คล้องฝีออกออกได้เลยครับ รับรองได้ลูกช่างไม้ไปไหนหรอกครับ เขาคู่นี่แล้ว”

“ได้ครับ ได้ครับ ครับผมจับตรงนี้นะครับ” ลุงสามารถปลดไซเส้นเล็กนั้นออกไปแขวนไว้ที่เสา แล้วหันมาจับปลอกฝีออกไว้

“ไซเลยครับ จับตรงนั้นแหละครับ” คุณหมอสิทธิเดชยิ้มอย่างพอใจ

“เฮ้ หนูม่น้อยอยู่นิ่ง ๆ นะ หมอจะเอาฝีออกออกให้”

คุณหมอสติษิเดชใช้คีมขนาดใหญ่ค่อย ๆ เขาะปลายคีมเข้าไปในร่องเปลือก
ที่หลวมโผลกหลังจากขาของไบเอียงหายบวมและยุบตัวลงแล้ว ตัดเปลือกทีละ
นิด เสียงดังกรวบ ๆ จนเปลือกขนาดหนึ่งฟุตนั้นแยกออกจากกัน คุณหมอเฉลิม
ศักดิ์ค่อย ๆ ง้างเปลือกให้อ้าออกจนกว้างพอที่จะเอาออกจากขาของไบเอียงได้

“ไชโย ไชโย ไบเอียงเป็นอิสระแล้ว” ไบเอียงซุงวาง ย่ำเท้าอยู่กับที่
กระพือหู ไก่ทางอย่างดีใจ ใช้เท้าหลังข้างขวาถูขาหลังซ้าย เหมือนทำการ
สำรวจความเรียบร้อยของขาข้างนั้น ส่งเสียงเหมือนจะบอกว่า “ขอบคุณ
ครับ ๆ”

คุณหมอสติษิเดช และคุณหมอเฉลิมศักดิ์ เข้าตรวจดูขาของไบเอียง
อีกครั้ง ลูบคลำตามขาเพื่อตรวจดูว่าหายเป็นปกติหรือยัง แล้วเงยหน้าขึ้นสบ
ตากัน ยิ้มด้วยความพอใจในผลการรักษาไบเอียง คุณหมอสติษิเดชลุกไปเก็บ
เครื่องมือแพทย์เก็บเข้าที่ เสร็จแล้วเอื้อมมือไปหยิบแฟ้มรายงาน กล่าวกับคุณ
หมอเฉลิมศักดิ์

“ผมจะไปพิมพ์รายงานที่ห้องสำนักงานนะครับ ฝากคุณหมอช่วยดูแล
ทางนี้ด้วย”

ลุงสามารถลุกขึ้นยืน เอื้อมมือมาลูบหัวไบเอียงอย่างเมตตา หมอเฉลิม
ศักดิ์ ยิ้มหันมาบอกลุงสามารถ

“ลุงสามารถครับ เดี่ยวลุงพาพระเอกนี้ไปอาบน้ำที่สระน้ำข้าง ๆ
โครงการหน่อยนะครับ เดี่ยวผมจะไปเตรียมนมให้เขา เขายังต้องกินนมอยู่
นะครับ”

ลุงสามารถลุกขึ้นจะเอาเชือกคล้องคอไบเอียง ไบเอียงไม่คุ้นเคยกับ
การคล้องเชือกที่คอ ไบเอียงตกใจ ไข้วงพยายามกันมือลุงสามารถไว้

“อ้าว ทำไมละลูก เดี่ยวจะพาไปอาบน้ำ คล้องเชือกไว้หน่อย จะได้
ไปด้วยกันได้” ลุงสามารถทำท่าทำไบเอียง กำเชือกไว้ในมือ ไบเอียงยื่นวง
มาจับม้วนเชือกนั้น หายใจพิ๊ด ลุงสามารถหัวเราะพลางพูดกับหมอเฉลิมศักดิ์

“คุณหมอ คูสิครับ พระเอกนี้ทำท่าเหมือนรู้นะครับ ผมจะเอาเชือกคล้องคอพาไปอาบน้ำ มันไม่ยอมให้ผมคล้อง ผมเกรงว่าเดี๋ยวเกิดลูกข้างหลุดไป ก็จะต้องรอน”

“ก็..ลูกก็คล้องขาสิครับ” คุณหมอแนะนำ

ลุงสามารถวัดเชือกรอบขาหลังด้านขวาของไบเอียง ก็มัตว์ลงแล้ว ผูกเชือกเป็นปมครี้อะไรๆไว้ พลังบอกกับไบเอียง

“ไปอาบน้ำก่อนนะลูก จะได้มากินนม” ไบเอียงยกขาหน้าด้านซ้ายที่เพิ่งผ่าเพื่อออกอกดูไปบนเชือกที่ผูกขาขวา ชูวงง ยกหางขึ้น ร้องแปร้นๆ ลุงสามารถตกใจ หัวเราะออกมาดังๆ

“โอ พระเอกนี่รู้เรื่องมาก ๆ เลยครับ มันไม่ยอมให้ผมคล้องเชือกไม่ว่าที่ไหน เอา ๆ เอาอย่างนั้นก็ได้” ลุงสามารถพูดพลังวางปลายเชือกลงหันมาแก้เชือกที่คล้องขานั้นออก ม้วนเชือกขดนั้นเก็บเข้าที่แขวนข้างฝา จากนั้นหยิบกระป๋องน้ำสังกะสีใบที่ตักน้ำสำหรับให้ไบเอียงกิน และยังคงมีน้ำเหลืออยู่ครึ่งกระป๋องขึ้นมา ไข่มืออ้วนน้ำในกระป๋องรดลงบนโหนกหน้าเต้าของลูกข้าง พลังยื่นหน้ามาพูดกับไบเอียง ด้วยน้ำเสียงปรานีเอ็นดู

“ไป ไปอาบน้ำกันนะลูก” ไบเอียงไกววงง แกว่งเท้าหน้าไปมา ผงกหัวอย่างรับรู้ พอลุงสามารถหันหลัง ไบเอียงก็หันหัวมาดันก้นลุงสามารถ ลุงสามารถหัวเราะชอบใจ หัวกระป๋องเดินนำหน้าไบเอียงออกจากเรือนพยาบาลไปที่สระน้ำที่อยู่เลยไปราวสองร้อยเมตร

ภาพที่คุณหมอสิทธิเดชมองเห็นจากช่องหน้าต่างอาคารสำนักงานซึ่งอยู่ติดกับเรือนพยาบาล ขณะที่เงยหน้าขึ้นมาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ ทำให้คุณหมอถึงกับหัวเราะ วางมือ ลูกขึ้นมายืนดูที่ขอบหน้าต่าง

ลุงสามารถกำลังหัวกระป๋องน้ำ เดินนำไปข้างหน้า โดยมีไบเอียงเดินตามหลัง แต่ลูกข้างไม่เดินเพียงอย่างเดียว กลับแอบยื่นวงลงไปดูคนน้ำในถังน้ำ แล้วพ่นใส่หลังตัวเอง โดยที่ลุงสามารถไม่ทันสังเกต ลุงสามารถได้ยินเสียง

พ่นน้ำก็เหลือवलังมาดู ลูกช้างก็เลยพ่นน้ำที่อยู่ในวงใส่ลงสามารถจนตัวเปียก
ลูกสามารถหัวเราะพลางยกแขนเสื้อขึ้นซับน้ำบนใบหน้า หันหน้ามาลูกช้างมุ่ง
ตรงไปยังสระน้ำที่อยู่เบื้องหน้า

สระน้ำนี้ เดิมเป็นแอ่งน้ำธรรมชาติที่อยู่ติดกับที่ทำการของอุทยานฯ
กว้างขนาดหนึ่งไร่โดยประมาณ แนวขอบสระด้านนอกทางเหนือมีต้นก้ามปูใหญ่
สามสี่ต้นขึ้นคร่อมให้ร่มเงา ตามสุ่มทุ่มพุ่มพฤษภ พืชใบเลี้ยงด่างคลุมไปด้วยเถา
ดำลึงดอกสีขาวที่ออกลูกสุกสีแดงสด แข่งกับกระทกรดอกสีม่วงลูกสีเขียวเหลือง
เปียกยอดด้วยเบญจมาศหรือ ชูดอกเหลืองเล็ก ๆ ดังกระดุมทอง มะขามเทศ
สามสี่ต้นออกดอกและฝักเต็มต้นหล่นเกลื่อน เรียกให้นกเอี้ยงมารุมส่งเสียงทุ่ม
เถียงเกาะกินฝัก ทางขอบสระด้านทิศตะวันออกมีต้นตะโกนาแทรกอยู่กับข่อย
ป่า ไม้พุ่มที่ชูกิ่งก้านขึ้นไปในอากาศไร้ทิศทาง แลเห็นไม้เลื้อยพวงชมพูขึ้นเกี่ยว
กระหวัดตามก้านกิ่ง ในแอ่งน้ำด้านทิศตะวันตก กกน้ำขึ้นสลัดกับรูปฤๅษีอยู่
ริมสระ เลยไปหน่อยนั้นเป็นกอเลาที่ออกดอกเป็นช่อขาวโพลนพลั่วเอนตาม
ลม

โบเอียงเดินเองวงดูคนน้ำในถังพ่นใส่ตัว ขณะเดินตามลูกสามารถไป
จนถึงสระน้ำ ด้วยความตื่นเต้นและจิตใจที่ได้ลงเล่นน้ำ โบเอียงไม่ได้เล่นน้ำมา
เดือนกว่าแล้ว น้ำในสระใสจนมองเห็นพื้น เป็นนัยบอกให้รู้ว่าน้ำตื้น โบเอียง
ก้าวพรวดลงไปในสระทันทีที่ถึง น้ำพุ่งขึ้นทันตาเห็น โบเอียงดำลงไปใต้น้ำ
จนมิดหัว ชูวงไว้ พลิกซ้ายพลิกขวาอย่างฉ่ำใจ พอชันตัวได้ก็ดูน้ำโคลนนั้น
พ่นพรวดใส่ลงสามารถ ลูกสามารถร้องเอะอะ หัวเราะชอบใจ เดินลงน้ำตรง
ที่ใส ๆ ห่างออกมาเล็กน้อย เอากระป๋องตักน้ำสะอาดเข้าไปใส่โบเอียง หากใครได้
เดินผ่านสระน้ำในตอนนั้นคงอดไม่ได้ที่จะต้องบันทึกภาพแห่งความสนุกสนาน
ที่กำลังเกิดขึ้น ระหว่างชายแก่กับช้างเด็ก

หลังจากเล่นน้ำจนชุ่มฉ่ำใจแล้ว ลูกสามารถจึงเรียกโบเอียงขึ้นจากน้ำ
แกเดินตัวเปียกโชกขึ้นมาขึ้นรอโบเอียงที่ริมสระ ทั้งสี่เอียงงวงเปียกชุ่มเปื้อน

โคลน ส่วนใบหน้านั้นเปียกชุ่มเปื้อนรอยยิ้ม ลุงสามารถหวักระป๋องน้ำเดิน นำหน้ากลับเรือนพยาบาล ขณะที่ใบเอียงเดินตามมาติด ๆ

พอมถึงหน้าเรือนพยาบาล ลุงสามารถก็เอากระป๋องตักน้ำในถังปูนใหญ่ ราวครึ่งถังโคลนให้กับตัวเอง ใช้มือขยำ ๆ ตามเสื่อกางเกงตรงที่เปื้อนโคลนพอให้จางลง แล้วตักน้ำอีกกระป๋องรดราดบนตัวใบเอียง ใบเอียงซุงวงไว้ นึกยิ้มอย่างพอใจ

“เฮ้ อาน้ำ สบายใจแล้วก็กลับเข้าที่ใต้ เตี่ยจะได้กินนม” ลุงสามารถบอกใบเอียง

“คุณหมอครับ คุณหมอเฉลิมศักดิ์ครับ อาน้ำเสร็จแล้วครับ” แกหันไปเรียกคุณหมอเฉลิมศักดิ์ นายสัตวแพทย์เดินออกมาจากเรือนพยาบาล มองไปที่ทั้งคู่ ขมวดคิ้วเล็กน้อย ขยับแว่นตา แล้วระเบิดเสียงหัวเราะอย่างยังไม่อยู่

“ฮ่าๆๆ เอ๊ย... ฮ่าๆๆ เอ๊ย...ฮ่าๆๆ เอ๊ย ลุงสามารถ ผมให้พาลูกซ่างไปอาน้ำนะครับ”

“ครับ ผมก็พาไปอาน้ำ แต่ลูกซ่างมันชวนผมอาน้ำด้วย ก็เลยเปียกมะลอกมะแกลกอย่างที่เห็นนี้แหละครับ ผมฝากพระเอกนี้ด้วยครับ เตี่ยผมจะไปเปลี่ยนเสื้อผ้าก่อน แล้วค่อยกลับมาช่วยนะครับ” ลุงสามารถอธิบาย

ใบเอียงซุงวงร้องสั้น ๆ ยิ้มอย่างคึกคักล้าพองใจ พลังก้าวเท้าเดินตามลุงสามารถไป ลุงสามารถหันกลับมามองใบเอียง พลังว่า

“ไม่ต้องตามมาแล้ว ไปหาคุณหมอนั่น คุณหมอเตรียมนมไว้ให้แล้วไป ไป ไปกินนม” ลุงสามารถชี้มือทำท่าโบ้ยไปทางคุณหมอ ใบเอียงโคลงตัวไปมา ซุงวงน้อย ๆ กระพือหู หันหน้ามาทางคุณหมอที่ยังคงหัวเราะไม่หยุด พอเห็นขวดนมใบใหญ่ที่คุณหมอลืออยู่ในมือ ก็ก้าวพรวด ๆ เข้าหาคุณหมอ เดินตามเข้าไปในช่องของตัวเอง คุณหมอยิ้มอย่างอารมณ์ดี ยกขวดนมใส่เข้าปาก

ไบเอียง ช่วยถือประคองขวดนมไว้ให้ ไบเอียงกวงวงน้อย ๆ ขึ้นประคองขวดนมเหมือนที่เคยประคองเต้านมแม่พังนวล

“เฮ้อ กินซะ กินซะให้อิ่ม แข็งแรงขึ้นมากนี่เรา” คุณหมอชวนคุยอย่างอารมณ์ดี

“ทำไมไปแกลิ่งลุงเขาละ ก็..ให้ไปอาบน้ำ ไม่ใช่เหรอ แล้วทำไมไปทำลุงเขาเปียกด้วยละเสื้อกางเกงเปียกหมดเลย สกุกเต็มทีสินะหรือนะ” คุณหมอคุยไปพลางประคองขวดนม มองดูไบเอียงดูคนมออย่างรักใคร่เอ็นดู

ไบเอียงหลับตาพริ้มน้อย ๆ ตั้งอกตั้งใจดีมีมนในขวด เพียงรวดเดียวนมก็หมดขวด ไบเอียง คลายวงจากขวดนม ยืนวงมาค้มที่เสื้อผ้าของคุณหมอ แกว่งหาง กระพือหูไปมา พลังคิดว่า พวกมนุษย์นี่ชอบใส่เครื่องปกคลุมร่างกาย ไม่เห็นเหมือนพวกช้างอย่างไบเอียงเลย ตอนไบเอียงอยู่กับแม่พังนวลในป่า พวกเราช่างทั้งโหลงไม่ต้องใช้เครื่องปกคลุม เรามีโคลน เรามีฝุ่น เท่านั้นที่พอแล้ว ไบเอียงหันตัวกลับไปทางที่พังไถลาอยู่ ชูวงขึ้นส่งเสียงเรียก

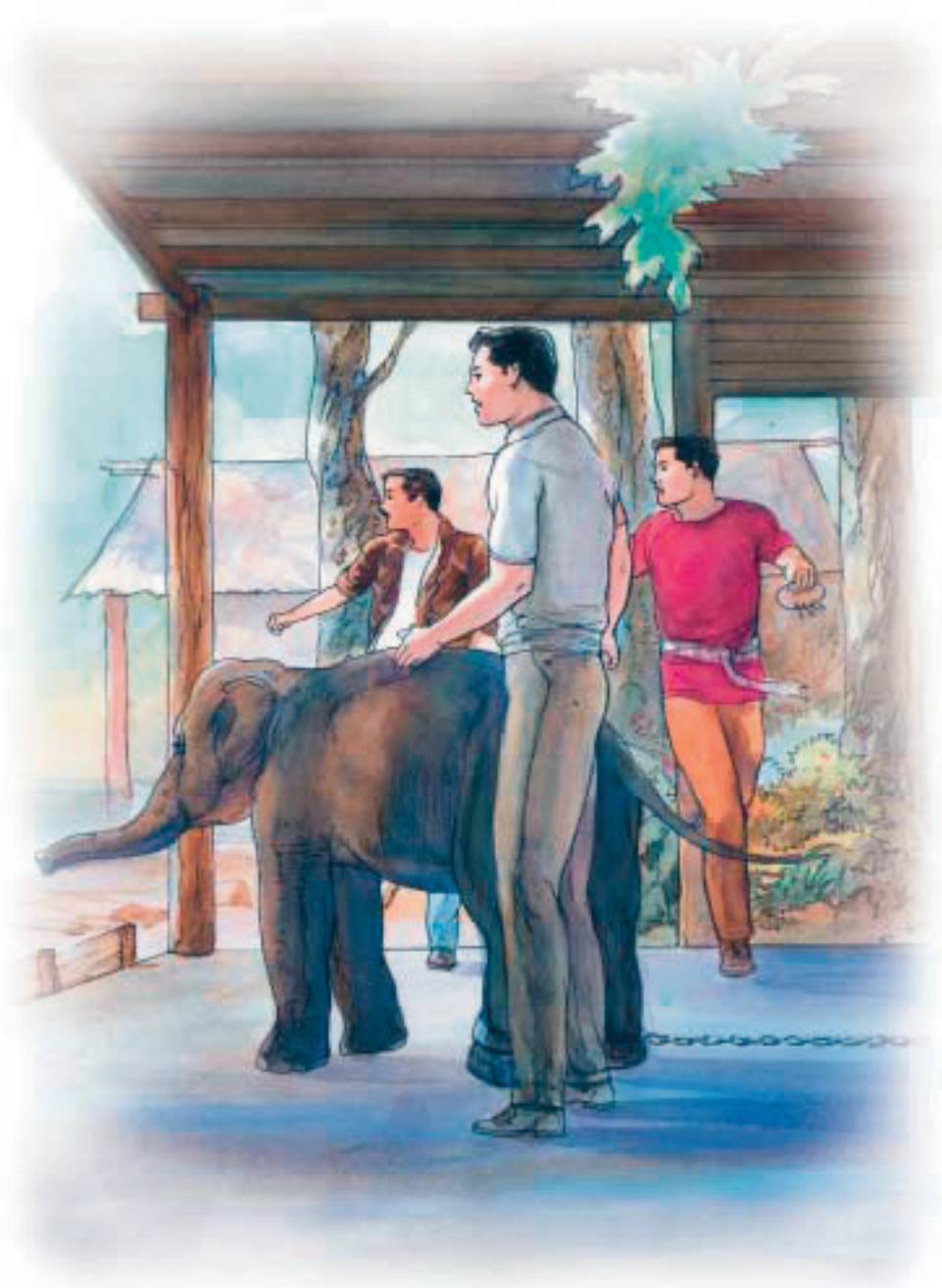
“ไถลา ไถลา เป็นอย่างไรบ้างแล้ว ฉันไปเล่นน้ำมาด้วยละ” ไบเอียงคุยอวด

“ฉันอยากเล่นน้ำเหมือนกัน แต่ต้องรอให้น้ำเกลือนี่หมดเสียก่อน แล้วก็ต้องฟังคุณหมอก่อน” ไถลาคุยแผ่วเบา ยืนหลับตาลง ไบเอียงไม่รู้จะพูดคุยกับใคร ก็ชูวงขึ้นร้องเสียงดัง

“แปร์น ๆ แม่ครับ ไบเอียงหายแล้ว มารับไบเอียงหน่อย”

ลุงสามารถเปลี่ยนเสื้อผ้าใหม่กลับเข้ามาในเรือนพยาบาลพอดี ตรงเข้าหาไบเอียง

“ร้องทำไมหรือ พระเอก ร้องเสียตอกตกใจหมด”

๘. กลับก่อน

ดวงตะวันหลบลงหลังแนวเขาตะนาวศรีแล้ว วันนี้ท้องฟ้ามองดูหม่นด้วยไอหมอกที่ลอยอ้อยอิ่งครอบคลุมทั่วบริเวณแนวป่า มองดูบรรยากาศคลุมเครืออย่างไรบอกไม่ถูก คำวันนั้น หัวหน้าเกษมสันต์ เข้ามาที่เรือนพยาบาลยิ้มกว้างขวางให้กับคุณหมอทั้งสองท่าน ยกมือไหว้ทักทายกันแล้ว คุณหมอลิทธิเดชและคุณหมอเฉลิมศักดิ์ก็พาหัวหน้าเกษมสันต์เข้าไปดูด้านในที่ใบเอียงและฟังไกลาอยู่ หัวหน้าเกษมสันต์ หันมาถามคุณหมอว่า

“ข้างฝั่งตัวนี้ ไข้ไหมครับที่ว่าท้องเสีย ส่งมาจากลานแสดงช้างหัวหิน”

“ใช่ครับ ชื่อฟังไกลา ตอนนี่ดีขึ้นแล้วครับ หมคน้ำเกลือขวดนี้ พู้งนี้คงให้กลับได้” คุณหมอยิ้มแล้วเดินเข้าไปใกล้ฟังไกลา ขยับดูขวดน้ำเกลือที่เหลืออีกก่อนขวด ไกลาซุงวงขึ้น ย่อเข่าลงเล็กน้อย ร้องแปร้นสั้น ๆ ทักทาย

“อ้อ สวัสดิ์ได้ด้วย” หัวหน้าเกษมสันต์ยิ้มอย่างพอใจ พลังหันมาทางใบเอียง

“แล้วพระเอกนี่ละครับ เป็นอย่างไรบ้าง ชื่ออะไรครับ” หัวหน้าเกษมสันต์เดินเข้าหาใบเอียง ใบเอียงซุงวงขึ้นทักทายบ้าง คุณหมอลิทธิเดชอดจำไม่ได้เมื่อเห็นท่าทางใบเอียง

“เขาเป็นช่างป่านะครับ ไม่มีชื่อเรียก ตั้งแต่เอาภรรยาก็เรียก พระเอก มาตลอด เลยไม่ได้ตั้งชื่อเป็นการเป็นงาน ถ้าจะตั้งชื่อให้ก็คงชื่อ พลายพระเอก หรือไม่ว่า พลายเอก ก็ได้ครับ”

“ว่าไง พ่อพลายเอก” ลุงสามารถเรียก ยิ้มกว้างขวางเห็นฟันเต็มปาก เอามือลูบหัวใบเอียง

คุณหมอเฉลิมศักดิ์ ขยับแว่น หัวเราะเบา ๆ พลังกล่าวเสริมว่า

“ก็..ดีเหมือนกันนะครับ ให้ชื่อ พลายเอก ก็.. เข้าท่าดีครับ” คุณ หมอหยุดคิดครู่หนึ่ง

“ว่าแต่ว่าตอนนี้ เขาก็หายดีแล้ว จะทำยังไงกับเขาดีเล่าครับ เรื่อง การตัดสินใจนี้ ผมขออนุญาตให้เป็นสิทธิ์ของท่านหัวหน้าก็แล้วกันนะครับ” คุณหมอเฉลิมศักดิ์หันมายิ้มกับคุณหมอสิทธิเดช พลังถาม

“คุณหมอมว่าอย่างไรครับ”

“ผมเห็นด้วยนะครับ ท่านหัวหน้าเป็นหัวหน้าอุทยานฯ ก็มอบให้ท่าน ตัดสินใจแล้วกันนะครับ” คุณหมอสิทธิเดช กล่าวยิ้มๆ พลังมองมาทางใบเอียง

“โอ ไม่ได้หรอกครับ ลูกช่างตัวนี้ลุงสามารถเป็นคนนำมา ต้องมอบ ให้เป็นสิทธิ์ของลุงสามารถ ถ้าท่านให้ผมตัดสินใจ ผมก็ขอตัดสินใจตรงนี้เลย นะครับ ขอมอบให้ลุงสามารถเป็นผู้มีสิทธิ์ในตัวลูกช่างตัวนี้” หัวหน้าเกษมสันต์ พุดเสียงหนักแน่น

“จะดีหรือครับท่านหัวหน้า” ลุงสามารถขึ้นเสียงสูง

“ถึงผมจะอยู่ดูแลเจ้าพระเอกนี้มาตลอดก็จริงนะครับ แต่ถึงอย่างไร เขาก็เป็นช่างป่า ก็ควรที่จะให้เขากลับไปอยู่ป่า อีกอย่างหนึ่ง ทุกวันนี้สัตว์ ป่าก็เริ่มลดน้อยลงทุกที ก็เพราะมนุษย์เราเข้าไปบุกรุกที่ป่า แล้วก็ทำร้ายพวก เขา ผมว่าถึงเวลาแล้วที่ทุกคนต้องมีจิตสำนึก ร่วมมือกันรักษาป่าไว้ให้คงสภาพ เป็นป่าตามเดิม เพื่อสัตว์ป่าพวกนี้จะได้คงอยู่ตามธรรมชาติ ตามสภาพเดิมที่

มันควรจะเป็นนะครับ ที่สำคัญ พระเอกของเรายังเล็กมาก ยังติดแม่อยู่เลย ผมได้ยินเสียงโจลงข้างมาเรียกอยู่ทุกคืนเลย บางคืนเข้ามาใกล้มาก ยิ่งเมื่อคืนนี้” ลุงสามารถหยุดคลื่นน้ำลาย ก่อนเล่าต่อ

“เมื่อคืนนี้ ร้องอยู่ตรงหัวผมเลยนะครับ ห้างอาคารสำนักงานแคสิบเมตรได้ ซ้างทั้งโจลงเลยนะครับ ผมนี่เสียวาบ กลัวว่ามันจะลุยเข้ามา ก็ไม่น่าเชื่อนะครับ นานตั้งเป็นเดือนแล้วที่ลูกข้างมาอยู่กับเรา แม่ข้างก็มา ร้องเรียกลูกทุกคืน ผมว่า ลูกข้างก็คงร้องหาแม่ทุกคืนเหมือนกันละครับ ผมอดสังหรณ์ใจไม่ได้ว่า ถ้าเราไม่คืนลูกข้างให้” ลุงสามารถทำท่าขนลุกขนพอง

ใบเอียงชูวงจันหันไปทางพังโลลา กุยกพอให้ได้ยินตามประสาข้าง

“ใบเอียงไม่รู้ว่่า มนุษย์ใจดีพวกนี้คุยกันเรื่องอะไร แต่ถ้าเกี่ยวกับใบเอียงละก็ บอกให้ก็ได้ ใบเอียงตะโกนบอกแม่มาสามสี่คืนแล้วว่าใบเอียงหายดีแล้ว เมื่อคืนนี้ แม่จะมารับ แต่ใบเอียงบอกแม่ว่า ติดกับ ไปไม่ได้ แต่เมื่อเช้า คุณหมอบอกกับบอกให้แล้ว ตอนนีใบเอียงเป็นอิสระแล้ว แล้วก็ตะโกนบอกแม่ไปแล้วด้วย” ใบเอียงคุย ทำท่าโผลงหัวไปมา ย่ำเท้าก้าวโยกหน้าโยกหลัง อยู่กับที่

“ทั้งโจลงเลยหรือลุง ชักก็ทุ้มครับ ที่โจลงข้างลงมา” หัวหน้าเกษมสันต์ชักเสียงตื่นตื่น

“ครับ ทั้งโจลง ผมเห็นกับตา ผมยังไม่อยากเชื่อเลยครับ” ลุงสามารถตอบแผ่วเบา

“แล้วมันมาตอนไหนละครับ” หัวหน้าเกษมสันต์ชักอีก

“ก็ราว ๆ นี่แหละครับ ขอโทษครับ ตอนนี่ก็ทุ้มแล้วครับ” ลุงสามารถถามขึ้น หัวหน้าเกษมสันต์และคุณหมอบททั้งสองทำนยกนาฬิกาข้อมือขึ้นดูพร้อมกัน พุดประสานเสียงพร้อมกันราวนัดไว้

“สองทุ้ม” ทุกท่านทำตาโต มองมาที่ลุงสามารถ พลงหันไปทางใบเอียง

ทันใดนั้น หัวใจของทุกคนแทบหยุดเต้น เมื่อได้ยินเสียงกรวบกราบทางผนังด้านข้างที่ติดกับไบเอียง ลุงสามารถตกใจ ถนนาน วินาทีนั้น เสียงแผดร้องของช้างป่า ดังก้อง

“แปร็นแปรี่ ฮุม... แปร็นแปรี่ แปร็น... ไบเอียง แม่มารับแล้วลูก” แม่ฟังนวลตะโกนก้อง พร้อมกับชี้เท้าหน้าเตะผนังแผ่นกระเบื้องคอนกรีตด้านจนแตกออกเสียงดังโพละ พลายยื่นวงเข้ามา พร้อมร้องเรียก

“ไบเอียง ไบเอียง ออกมาลูก กลับไปอยู่กับแม่นะ” ไบเอียงตีใจอย่างสุด ๆ ยืนบนขาหลัง ยกขาหน้าขึ้น ชูวง ตะโกนเรียกแม่

“แม่ครับ ๆ ไบเอียงออกไม่ได้ ไบเอียงถูกล่ามโซ่ แม่ช่วยไบเอียงด้วย” ผนังแผ่นฝ้าคอนกรีตแผ่นติดกันนั้น ถูกถีบพังลงเป็นแถบ ทุกคนในเรือนพยาบาลตกตะลึงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มันรวดเร็วเกินกว่าใครจะคาดคิด หัวหน้าเกษมสันต์และคุณหมอสิทธิเดชตกใจถอยหลังไปยืนอยู่ด้านพังโลลา คุณหมอเฉลิมศักดิ์ผะหงาย แวนกระเด็นไปทางหนึ่ง ตะโกนบอกลุงสามารถเสียงรณระรัว

“ลุงสามารถ โซ่ ลุงสามารถโซ่ เร็วสิลุง โซ่ เอาออกเร็ว เร็วสิลุง”

สติกลับมาทันใด หลังจากตะลึงไปชั่วครู่ ก็ใครจะไปคิดล่ะว่าโขลงช้างป่าจะเล่นวิธีนี้ ลุงสามารถก้มตัวลง พยายามใช้มือสองข้างขยายวงโซ่ที่คล้องขาไบเอียงออก ด้วยอาการถนนาน สันไปทั้งตัว พุดเสียงรณระรัว

“อยู่นิ่ง ๆ น้อยพระเอก ยังไงก็ให้กลับอยู่แล้ว” แต่ไบเอียงพยายามดิ้นตัวออก ทำให้โซ่ที่คล้องพันไว้แน่นเกินกว่าจะคลายตัว ลูกช้างร้องเรียกแม่ทันที

“แม่ แม่ ไบเอียงออกไม่ได้ แม่ช่วยไบเอียงด้วย”

“ไบเอียง ไบเอียง แม่ใหญ่มาช่วยแล้ว ไม่ต้องกลัวลูก แม่ใหญ่มารับแล้ว” เสียงของแม่แปรกฟังโตนจำใจลง ดังก้องเรือนพยาบาล ไบเอียง ตีใจสุด ๆ พยายามลากขาข้างที่ถูกล่ามโซ่ไว้

“กุญแจที่ข้างเสา ลุงสามารถ เร็ว เร็ว ๆ ลุง เร็วสิลุง” เสียงคุณหมอ เณลิมศักดิ์ ตะโกนเสียงดังแข่งกับเสียงช่างป่าทั้งโขลง

ลุงสามารถกระโดดไปคว้าพวงกุญแจที่แขวนไว้ที่เสา ก้มตัวลงหมาย จะไขกุญแจที่คล้องปลายโซ่ไว้ มือไม้สั่น หัวใจแทบหยุดเต้นโซ่..โซ่..โซ่... ลูก กุญแจมีตั้งห้าหกดอก แล้วมันดอกไหนล่ะ เหงื่อเม็ดโตผุดขึ้นเต็มใบหน้า ลุง สามารถตัดสินใจในวินาทีนั้น ลองดอกนี้ก่อนแล้วกัน...

มันเหมือนปาฏิหาริย์มีจริง แม่กุญแจหลุคผลัวะ ลุงสามารถถอดปลาย โซ่ข้างหนึ่งออกจากห่วงกุญแจอย่างรวดเร็ว ใจเต้นตึกตัก ทันทีที่ไปเอียงลาก จากก้าวเดิน โซ่เส้นเล็กเท่านิ้วก้อยนั้น รูดคล้ายตัวออกจนสุดปลายโซ่ ปลด ปลดปล่อยลูกช่างเป็นอิสระ พร้อมกับเสียงร้องของไบเอียง

“แม่ แม่ฟังนวล แม่ใหญ่ ไบเอียงออกได้แล้ว”

ไบเอียงตะโกนบอกแม่ วิ่งเข้าหาแม่ฟังนวลด้วยความดีใจ พัวพัน นัวเนีย อย่างคิดถึง ช่างทั้งโขลงชูงวงขึ้น แข่งกันร้องด้วยความดีใจเมื่อเห็น ไบเอียงกลับเข้าโขลง ต่างหันหลังตามแม่แปรก ฟังโอนกลับเข้าป่า ไบเอียง เดินตามท้ายโขลงโดยมีแม่ฟังนวลและแม่ฟังอ่อนขนาบข้าง เดินไปได้หน่อย หนึ่งก็หยุด หันมาตะโกนร้องไปยังเรือนพยาบาล

“ไอลา ไบเอียงไปก่อนนะ”

“ขอบคุณ มนุษย์ใจประเสริฐทุกท่านนะครับ ที่เมตตา ดูแลไบเอียง ขอบคุณครับ ที่ปล่อยให้ไบเอียงกลับป่า ไบเอียงเป็นช่างป่า ต้องอยู่ในป่า ... แล้วไบเอียงจะช่วยรักษาป่าให้ นะครับ”

คณะผู้จัดทำ หนังสือบันทึกคดีประเภทร้อยแก้ว เรื่อง ใบเลี้ยง

ที่ปรึกษา

คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ

คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา

นายวินัย รอดจำ

นายสุชาติ วงศ์สุวรรณ

นางเบญจลักษ์ น้าฟ้า

นางสุกัญญา งามบรรจง

นายธีระพงษ์ ปิงศรีวงศ์

รองศาสตราจารย์นุชทิพย์ บรรจงศิลป์

นายสวรรคต์ แสงบัลลังค์

ราชบัณฑิต สำนักศิลปกรรม ราชบัณฑิตยสถาน

อดีตเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านหลักสูตรการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านวิชาการและพัฒนากระบวนการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาสื่อและการเรียนรู้

นายกสมาคมป้องกันการทำรุนแรงสัตว์แห่งประเทศไทย

อุปนายกสมาคมป้องกันการทำรุนแรงสัตว์แห่งประเทศไทย

กรรมการสมาคมป้องกันการทำรุนแรงสัตว์แห่งประเทศไทย

คณะกรรมการพิจารณาตัดสินการประกวดฯ

ศาสตราจารย์รัชนีฤทัย สังข์พันธุ์

นางชมัยภร บางคมบาง (แสงกระจ่าง)

นางธราฯ กนกมณี

นายมานพ งามอมศรี

นายสุริยัน สุคนธ์วงศ์

นางสาวพริ้มเพรา คงชนะ

นางสุพรรณิณี สุขะสันต์

นางสาวลดาวัลย์ บุญชด

ประธานกรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการและเลขานุการ

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้เขียน

นายปรุ่งเกียรติ เทพกาญจนา

ผู้วาดภาพประกอบ

นายสกนธ์ แพทยกุล

ผู้ออกแบบรูปเล่ม

นายเฉลิม อัครกะพ

บรรณาธิการและผู้ประสานงานการจัดทำต้นฉบับ

นางสาวพริ้มเพรา คงชนะ

นายพินิจ สุขะสันต์

ISBN 978-616-92205-3-4

ราคา ๗๕ บาท